

Tauw

Aanvulling planMER buitengebied Someren, deelgebied 2

5 februari 2020

Verantwoording

Titel	Aanvulling planMER buitengebied Someren, deelgebied 2
Opdrachtgever	Gemeente Someren
Projectnummer	1262159
Aantal pagina's	37
Datum	5 februari 2020
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	De aanbevelingen van de commissie-m.e.r.	5
1.1.1	Het advies van de Commissie-m.e.r.	5
1.1.2	Geconstateerde tekortkomingen	5
1.2	Gevolgen van de uitspraak van 29 mei 2019 over het PAS.....	6
2	Water en klimaat adaptatie.....	7
2.1	Waterhuishouding	7
2.1.1	Verwachte (negatieve) effecten van het plan.....	7
2.1.2	Mogelijke maatregelen	7
2.1.3	Haalbaarheid en effectiviteit maatregelen.....	10
2.1.4	Mogelijke effecten van het plan op de waterhuishouding	11
2.2	Klimaatbestendigheid.....	11
2.2.1	Mogelijke effecten klimaat.....	11
2.2.2	Wat is klimaatbestendigheid?	11
2.2.3	Bijdrage van het plan aan de klimaatbestendigheid	12
2.2.4	Klimaat bestendigheid van het plan	14
3	Stikstofberekeningen	15
3.1	Uitgangspunten voor de berekeningen	15
3.1.1	Berekening van de emissies/depositie in de referentie situatie	15
3.1.2	Toetsing van de uitvoerbaarheid van het plan alternatief	16
3.1.3	Gevolgen voor het planMER.....	16
3.2	Andere bronnen van stikstof	17
3.2.1	Grondgebonden emissies	17
3.2.2	Overig verkeer.....	18
3.2.3	Stookinstallaties	19
3.2.4	Gevolgen voor het planMER.....	21
3.3	Gevolgen van de PAS-uitspraak van de raad van State.....	21
4	Geurhinder en fijnstof	22
4.1	Geurhinder	22
4.1.1	Uitgangspunten.....	22

4.1.2	Huidige situatie en autonome ontwikkelingen	22
4.1.3	Effecten	23
4.2	Fijn stof.....	27
5	Verkeersveiligheid	28
5.1	Huidige situatie.....	28
5.2	Te verwachten effecten.....	29
6	Gevolgen door het wegvallen van het PAS.....	31
6.1	De verspreidingsberekeningen	31
6.2	Consequenties op beleidsmatig niveau	32
6.2.1	Beleidskaders: paragraaf 2.3.1	32
6.2.2	Neveneffecten van de voorgestelde gebruiksbepalingen: paragraaf 4.5.2.....	32
6.2.3	Mogelijkheden om af te wijken van de generieke gebruiksregel: par 4.5.3	32
6.3	Heroverweging van de haalbaarheid van het plan-scenario	33
6.3.1	Recente inzichten in de te verwachten reinigingsrendementen van combi-wassers	33
6.3.2	Gevolgen voor de haalbaarheid in deelgebied 2	33
6.4	Beweiden in het planMER.....	34
6.5	Bemesten in het planMER	34
7	Conclusies	36
Bijlage 1	Uitvoerbaarheid van het plan alternatief	37

1 Inleiding

Op 17 mei 2019 is het planMER behorend bij het bestemmingsplan Buitengebied deel 2 van de gemeente Someren uitgebracht. Dit planMER is gelijktijdig met het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied Someren deel 2 ter visie gelegd. Over het planMER is op 17 december 2019 door de commissie m.e.r. een advies uitgebracht. Daarnaast is op 29 mei 2019 het stikstof beleid (Programma Aanpak Stikstof) door de Raad van State buiten werking gesteld. In de voorliggende rapportage wordt het planMER vanuit beide sporen aangevuld dan wel aangepast.

1.1 De aanbevelingen van de commissie-m.e.r.

In deze paragraaf wordt kort weergegeven hoe in deze aanvulling op het planMER wordt omgegaan met de adviezen van de commissie-m.e.r.

1.1.1 Het advies van de Commissie-m.e.r.

Het planMER is ter toetsing voorgelegd aan de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: Commissie m.e.r.). Op 17 december 2019 is het toetsingsadvies door de Commissie m.e.r. gepubliceerd¹ (verder aangehaald als het advies van de commissie).

De Commissie m.e.r. signaleert dat in het MER op een aantal punten informatie ontbreekt. De commissie vindt deze informatie wel nodig om het milieubelang volwaardig te kunnen meenemen bij de besluitvorming over het bestemmingsplan. De voorliggende aanvulling op het planMER levert de ontbrekende informatie, op basis waarvan de gemeenteraad het milieubelang volwaardig kan meenemen bij haar besluit over het bestemmingsplan Buitengebied Someren deelgebied 2.

1.1.2 Geconstateerde tekortkomingen

In deze paragraaf wordt kort samengevat welke tekortkomingen door de Commissie m.e.r. zijn benoemd in haar advies aan de gemeente:

- Rekening houdend met klimaatverandering zijn de mogelijke effecten van het plan op de waterhuishouding nog onvoldoende uitgewerkt.
- De effecten van stikstofdepositie op kwetsbare natuur zijn nog onvoldoende onderzocht².
- Bij het bepalen van emissies van geur en fijnstof is niet duidelijk of de juiste uitgangspunten zijn gebruikt. Het worst case-alternatief en het planalternatief zijn niet getoetst aan de provinciale normen voor cumulatieve geurhinder. Hierdoor worden de effecten van het planalternatief mogelijk te negatief voorgesteld.
- Bij de beoordeling van de verkeersveiligheid is geen rekening gehouden met het formaat van transport- en landbouwvoertuigen, in combinatie met de smalle wegen in het (glastuinbouw) gebied.

¹ projectnummer 3399

² De uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 speelt hierin ook een rol.

De aspecten worden aanvullend beschreven in hoofdstuk 2 tot en met 5 van de voorliggende rapportage.

1.2 Gevolgen van de uitspraak van 29 mei 2019 over het PAS

In hoofdstuk 6 van deze aanvulling op het planMER voor het buitengebied Someren deelgebied 2 wordt ingegaan op de uitspraak van de Raad van State over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). De volgende aspecten van de uitspraak worden aan de orde gesteld:

- De status van de verspreidingsberekeningen zoals die in het planMER zijn gepresenteerd.
- De consequenties op beleidsmatig niveau.
- Een heroverweging van de haalbaarheid van het plan-alternatief.
- De manier waarop beweiden in het planMER is meegenomen.
- De manier waarop bemesten in het planMER is meegenomen.

Ook wordt getoetst welke gevolgen de uitspraak van 29 mei 2019 heeft op de onderzoeksresultaten zoals die in het planMER zijn gepresenteerd.

2 Water en klimaat adaptatie

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER mogelijke maatregelen te beschrijven ter voorkoming of beperking van negatieve effecten op de waterhuishouding en om aan te geven in hoeverre het bestemmingsplan bijdraagt aan het meer of minder klimaatbestendig maken van het buitengebied. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op mogelijke maatregelen voor de waterhuishouding en de klimaatbestendigheid.

2.1 Waterhuishouding

Om tot mogelijke maatregelen te komen ter voorkoming of beperking van de negatieve effecten is het belangrijk om eerst inzichtelijk te hebben over welke effecten het gaat. Daarom gaan wij in dit hoofdstuk eerst kort in op de verwachte effecten om vervolgens te komen tot mogelijke maatregelen. Tenslotte beschouwen we ook de effectiviteit en haalbaarheid van de genoemde maatregelen.

2.1.1 Verwachte (negatieve) effecten van het plan

In het MER wordt het aspect water als neutraal beoordeeld. Toch adviseert de Commissie een beschrijving van maatregelen ter voorkomen of beperking van negatieve effecten. De Commissie geeft hierbij de volgende toelichting:

“Het MER stelt dat in het plangebied in de huidige situatie regelmatig wateroverlast optreedt op diverse locaties langs de beken, kanalen en weteringen, met name in het glastuinbouwgebied Vlasakkers. Om hieraan tegemoet te komen is in de planregels opgenomen dat bij uitbreiding van bouwwerken, verhardingen en hoge of lage permanente (teelt)ondersteunende voorzieningen, compenserende maatregelen getroffen moeten worden, zoals bergings- en infiltratievoorzieningen. Er wordt met andere woorden naar gestreefd hydrologisch neutraal te bouwen. De gemeente laat met dit beleid zien actief te willen sturen op de waterhuishouding in het plangebied.

De Commissie constateert echter dat het MER nog onvoldoende duidelijk maakt welke risico's het voornemen met zich meebrengt voor de waterhuishouding. Als het verhard oppervlak toeneemt kan deze wateroverlast plaatselijk toenemen, maar kan op andere plaatsen juist verdroging optreden. Deze effecten zullen door klimaatverandering in de toekomst waarschijnlijk toenemen. In het MER wordt gesteld dat deze effecten neutraal zijn als bovengenoemde maatregelen worden genomen. De aard en omvang van de benodigde maatregelen en de effecten die deze (bijvoorbeeld bergings- en infiltratievoorzieningen) met zich mee brengen zijn echter nog niet duidelijk.”

De mogelijke maatregelen dienen zich dan ook te richten op het voorkomen van wateroverlast en verdroging ten gevolge van een toename van het verhard oppervlak.

2.1.2 Mogelijke maatregelen

Een toename van het verhard oppervlak leidt ertoe dat het hemelwater wat in het gebied valt niet meer kan infiltreren maar versneld zal afstromen van het verhardde oppervlak. Dit leidt tot een

versnelde afvoer van hemelwater en vergroot de risico's op wateroverlast. Wanneer er geen ruimte is waar het water naartoe af kan stromen, leidt dit tot wateroverlast door bijvoorbeeld water op straat. Verharding van het gebied leidt er ook toe dat er minder water kan infiltreren. Door minder infiltratie wordt de grondwateraanvulling verminderd en dit leidt tot verdroging.

De maatregelen richten zich op de landelijk gehanteerde trits "vasthouden- bergen- afvoeren". De trits "vasthouden - bergen - afvoeren" houdt in dat in eerste instantie getracht wordt het (gebiedseigen) water zo lang mogelijk - daar waar het valt - vast te houden (infiltratie in de bodem). Als dit niet mogelijk is, dient het afstromend regenwater lokaal te worden geborgen in vijvers en watergangen. Pas in de laatste instantie - wanneer noch vasthouden, noch bergen afdoende is - kan overwogen worden het water zo traag mogelijk af te voeren naar de omgeving. Daarnaast is het ook mogelijk om het watersysteem robuuster te maken door de aanleg van extra wateroppervlak

Elk waterschap heeft beleid hoe om te gaan met een toename aan verhard oppervlak. In bijna alle gevallen wordt gesteld dat de toename aan verharding moet worden gecompenseerd. Dit wordt vaak uitgedrukt in de wateropgave. Met dit beleid borgen de waterschappen dat ontwikkelingen geen negatieve effecten hebben. Het plangebied van deelgebied 2 Someren ligt binnen het beheergebied van twee waterschappen: Waterschap De Dommel en Waterschap Aa en Maas. Echter, de drie Brabantse waterschappen, Aa en Maas, De Dommel en Brabantse Delta hebben hun keuren geharmoniseerd. Als onderdeel van dit harmonisatietraject hanteren de waterschappen sinds 1 maart 2015 dezelfde (beleids)uitgangspunten voor het beoordelen van plannen waarbij het verhard oppervlak toeneemt. Hiermee geven de waterschappen ook invulling aan de wens van met name de zogenaamde grensgemeentes die in het verleden te maken hadden met verschillend beleid van de waterschappen.

Bij een toename van verhard oppervlak en afkoppelen hiervan geldt het uitgangspunt dat plannen zoveel mogelijk hydrologisch neutraal worden uitgevoerd. Het doel van dit uitgangspunt is om te voorkomen dat hemelwater als gevolg van uitbreiding van het verhard oppervlak versneld op het watersysteem wordt geloosd. Voor lozingen op een oppervlaktewater eist het Waterschap daarom een vervangende berging, die de extra afvoer van het nieuwe verharde oppervlak als het ware neutraliseert. Gemeenten stellen vanuit hun eigen verantwoordelijkheid voorwaarden aan de afvoer via een rioleringsstelsel. Bij het invullen van de compensatieopgave wordt ook gekeken naar de mogelijke realisering van andere waterdoelen. Het gaat hierbij dus om een optimale inpassing van een plan in zijn omgeving, waarbij ook gekeken moet worden naar het huidige en toekomstig functioneren van het totale (deel)stroomgebied waar de ontwikkeling onderdeel van uitmaakt. Naast het behoud van voldoende systeemrobustheid, kan hiermee beter invulling worden gegeven aan de gewenste doelmatigheid. Bovendien biedt dit mogelijkheden voor waterschappen en gemeenten om ook andere dan hydrologische aspecten mee te nemen in de afweging. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het oplossen van waterkwaliteitsknelpunten of het tegengaan van verdroging. (Bron: Hydrologische uitgangspunten bij de Keurregels voor afvoeren van hemelwater, Brabantse waterschappen, 2016)

Kortom, beleidsuitgangspunten vastgelegd in de Keur van de waterschappen stellen bij een toename aan verhard oppervlak eisen aan watercompensatie. Maar hoe kan dit er dan in de praktijk uit zien? Hieronder volgt een opsomming van mogelijke maatregelen. Per maatregel wordt aangegeven hoe deze de effecten van wateroverlast en/of verdroging kan voorkomen dan wel vermindert.

- *Extra wateroppervlak*

Het aanleggen van extra wateroppervlak binnen het watersysteem zorgt ervoor dat het watersysteem robuuster wordt. Als er meer wateroppervlak in het watersysteem zit, betekent dit dat bij hevige neerslag het waterpeil minder snel stijgt. Het robuuster maken van het watersysteem is een goede maatregel maar vraagt wel ruimtebeslag. Extra wateroppervlak binnen het watersysteem is geen volledige oplossing tegen wateroverlast en verdroging. Bij extra verhard oppervlak komt water versneld tot afvoer. Extra wateroppervlak zorgt ervoor dat het watersysteem deze extra afvoer beter kan verwerken, maar het zal het water nog steeds afvoeren. Het helpt daarmee wel tegen wateroverlast (als er maar voldoende wateroppervlak gecreëerd is) maar niet tegen verdroging. In situaties waar vanuit de watergang water kan infiltreren in de ondergrond is wel -al dan niet in beperkte mate- sprake van het voorkomen van verdroging.

- *Infiltratievoorziening*

Een infiltratievoorziening is een voorziening waarin hemelwater opgevangen wordt en waar het (gedeeltelijk) kan infiltreren in de bodem. Deze voorziening kan bijvoorbeeld bestaan uit een wadi, greppel, doorlatende verharding, infiltratierool of gewoon een verlaagd maaiveld. Een infiltratievoorziening vangt het hemelwater op. Hiermee komt het niet meer versneld tot afvoer en daarmee werkt deze maatregelen om wateroverlast te voorkomen. Doordat het hemelwater in de bodem infiltreert, zorgt het dat het hemelwater ten goede komt aan het grondwater. Hiermee wordt verdroging voorkomen. Een infiltratievoorziening is dan ook een geschikte maatregel ter voorkoming van wateroverlast en verdroging.

- *Waterberging*

Waterberging is het tijdelijk opvangen van (regen)water en het gecontroleerd laten afvoeren van het water. Binnen de trits “vasthouden-bergen-afvoeren” zorgt waterberging voor het bergen (vasthouden) van water. Het doel is hier niet het infiltreren van water. Het water uit de berging zal vertraagd en gedoseerd tot afvoer komen. Hiermee wordt voorkomen dat er grote pieken in de waterafvoer ontstaan en wordt wateroverlast voorkomen. Het water kan niet of slechts beperkt infiltreren en daardoor is er geen sprake van het voorkomen van verdroging.

Naast deze maatregelen om de effecten van een toename van verhard oppervlak te compenseren, is het ook mogelijk om te denken aan maatregelen om het verhard oppervlak te beperken. Zo kunnen er bijvoorbeeld groene daken worden aangelegd. Deze daken vangen zelf het regenwater op wat op het dak valt en functioneren als onverhard oppervlak.

2.1.3 Haalbaarheid en effectiviteit maatregelen

De haalbaarheid en effectiviteit van de maatregelen zijn afhankelijk van verschillende factoren. Hieronder worden enkele belangrijke factoren benoemd.

Omvang van de maatregelen

Voor alle genoemde maatregelen geldt dat de omvang van de maatregelen bepalend is voor de effectiviteit. Met omvang bedoelen we hier bijvoorbeeld het volume water wat in een wadi past. Hiervoor wordt vaak gekeken naar het oppervlak verharding wat moet worden gecompenseerd en wordt vervolgens gesteld dat een bui van x mm in een voorziening opgevangen moet kunnen worden. De waterschappen bij Someren rekenen met een bui van 60 mm.

Beschikbare ruimte

De beschikbare ruimte bepaalt wat er mogelijk is voor het realiseren van compenserende maatregelen. Sommige maatregelen vragen meer ruimte. Bij ruimtebeslag spelen er (bijna) altijd meerdere belangen omdat ruimte maar éénmaal ingericht kan worden. Er zijn maatregelen mogelijk die geen extra ruimte vragen, maar die zich richten op het inzetten op dubbele functies. Te denken valt aan infiltratiekratten onder verharding waarin het water wordt opgevangen wat op de verharding valt.

Mogelijkheden tot infiltratie

Het is niet altijd mogelijk om gebruik te maken van infiltratievoorzieningen. De mogelijkheden tot infiltratie zijn afhankelijk van de ondergrond: de bodemsamenstelling en de grondwaterstanden. Als de grondwaterstanden dicht aan maaiveld zijn is er geen ruimte voor infiltraties. Infiltratie is alleen mogelijk in de onverzadigde zone (dus: boven het grondwaterpeil). De bodem varieert in samenstelling. Goed en slecht doorlatende lagen wisselen elkaar af. De waterdoorlatendheid van de bodem is bepalend voor de mogelijkheden voor infiltratie. Zandgronden zijn (meestal) goed doorlatend en kleigronden (meestal) slecht.

Ruimtelijke schaal

Om te komen tot goede maatregelen die de negatieve effecten wegnemen of beperken is het belangrijk om te kijken naar het schaalniveau. Wanneer per perceel gekeken wordt naar het creëren van berging, wil het nog niet zeggen dat op een grote schaal niveau de waterhuishouding goed gaat functioneren. Het is beter om bij ontwikkelingen breder te kijken, en de effecten op de omgeving mee te wegen. Op hoofdlijnen wordt vaak uitgegaan van 10 tot 15 % van het oppervlak binnen een ruimtelijk plan welke nodig is om in te richten voor water en waterberging om een goede waterhuishouding te kunnen realiseren. Hierbij is het van belang niet alleen te kijken naar een stationaire situatie (is er voldoende volume aan waterberging?) maar ook te kijken hoe het daadwerkelijk gaat functioneren bij hevige neerslag.

In de praktijk wordt ook vaak een combinatie gezocht van bergen en infiltreren waarbij water bijvoorbeeld in een wadi wordt geborgen zodat het kan infiltreren terwijl deze wadi ook een afvoerconstructie heeft om het water vertraagd af te voeren. Dit is bijvoorbeeld nodig als er

onvoldoende infiltratiecapaciteit is in de ondergrond. Door waar mogelijk gebruik te maken van infiltratie wordt verdroging tegen gegaan.

Er zijn ook meekoppelkansen voor het creëren van extra ruimte in het watersysteem. Wanneer er een watergang wordt aangepakt, wordt er meteen gekeken of er mogelijkheden zijn voor het creëren van overloopzones en retentiegebieden.

2.1.4 Mogelijke effecten van het plan op de waterhuishouding

Het realiseren van extra verhard oppervlak heeft in principe een negatief effect op de waterhuishouding. Zeker in de Vlasakkers, dat relatief laag gelegen is en waar (veel) extra glastuinbouw gerealiseerd kan worden. Echter, in de keur van de betrokken Waterschap zijn de uitgangspunten verankerd waar dergelijke ontwikkelingen aan dienen te voldoen. Het is redelijk om aan te nemen dat de maatregelen die beschreven zijn in afdoende mate een negatief effect op de waterhuishouding kunnen voorkomen. De conclusie in het planMER dat er sprake is van een neutraal effect kan dus gehandhaafd blijven.

2.2 Klimaatbestendigheid

2.2.1 Mogelijke effecten klimaat

Het aspect klimaat is in het MER als licht negatief beoordeeld. Daarin is het volgende opgenomen over de effecten van het plan op het aspect klimaat, welke is beoordeeld als licht negatief:

“Door een verdere verdichting met glastuinbouw in het plangebied zal kans op hittestress toenemen. In het bestemmingsplan zijn geen specifieke maatregelen opgenomen om de gevolgen van hittestress tegen te gaan. Bijvoorbeeld door meer groen of water op te nemen in het plan of verplichtingen op te nemen voor nieuwe ontwikkelingen met betrekking tot schaduwwerking, kleur daken, et cetera. Ook op het gebied van wateroverlast zullen effecten door extra verdichting toenemen. Met betrekking tot wateroverlast zijn geen aanvullende maatregelen, zoals toepassen waterdoorlatende verharding, benoemd in het bestemmingsplan. Wel wordt een minimale groenzone van 7 m gehanteerd om het gehele glastuinbouwgebied en worden de overhoeken gebruikt voor groen en/of piekwaterberging. Omdat het plan verder geen randvoorwaarden en uitgangspunten heeft opgenomen met betrekking tot klimaatadaptatie, en daarmee de kans bestaat dat de effecten toenemen als gevolg van de verdere invulling van het plangebied, is het effect op dit aspect licht negatief (-).”

De effecten van klimaatverandering zijn samen te vatten in de effecten van:

- Hittestress
- Wateroverlast door extreme neerslag
- Droogtestress

2.2.2 Wat is klimaatbestendigheid?

Klimaatbestendigheid geeft de mate aan waarin een gebied opgewassen is om de gevolgen van klimaatverandering op te kunnen vangen. Het geeft dus in feite aan hoe weerbaar een gebied is tegen klimaatverandering.

2.2.3 Bijdrage van het plan aan de klimaatbestendigheid

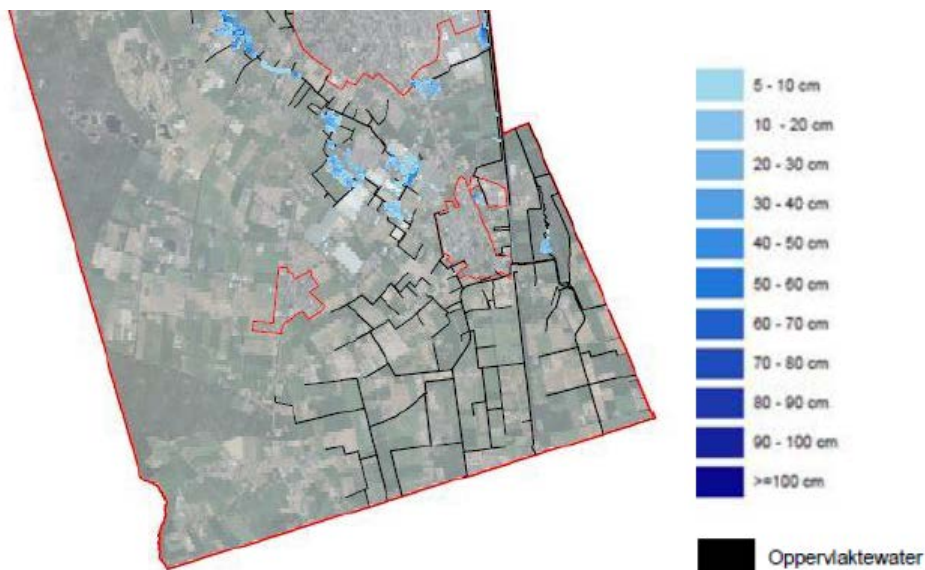
Ruimtelijke ontwikkelingen hebben invloed op de klimaatbestendigheid. Hieronder is per effect een korte beschouwing opgenomen van de effecten van het plan. Daarna is een conclusie opgenomen over de bijdrage van het plan aan de klimaatbestendigheid van het gebied. Bij de beschrijvingen is gebruik gemaakt van de conceptrapportage van de Klimaatstresstest voor gemeente Someren.

Hittestress

Bebouwing vergroot hittestress en groen en water verminderen de hittestress. Het plan maakt meer bebouwing mogelijk en draagt daardoor bij aan hittestress. Dit betekent dat het gebied minder klimaatbestendig wordt.

Wateroverlast - oppervlaktewater

Eén van de gevolgen van klimaatverandering is dat hevige regenbuien vaker voor zullen komen, én intenser worden. Volgens het KNMI neemt tot 2050 de intensiteit van hevige regenbuien met 12 tot 25 % toe. In de huidige situatie zijn er enkele watergangen die overstromen en waar sprake is van plaatselijke inundatie (zie onderstaande figuur).

Figuur 2.1 Maximale waterdiepte als gevold van een zomerse piekbui van 70 mm in één uur (bron: waterschap Aa en Maas, uit Klimaatstresstest)

Met het plan zijn nieuwe ontwikkelingen en uitbreidingen mogelijk die leiden tot extra verharding. Door de eisen voor waterberging zouden deze niet tot extra wateroverlast mogen leiden. Wel is het zo dat als er een gebied ontwikkeld wordt, er minder mogelijkheden over blijven om huidige problemen met wateroverlast op te lossen. Figuur 2.2 laat zien waar wateroverlast optreedt door klimaatverandering. De problemen treden vooral op in stedelijk gebied. Binnen het plangebied van Buitengebied Someren deelgebied 2 zijn vooral problemen zichtbaar bij de glastuinbouw.

Figuur 2.2 Uitsnede wateroverlastkaart (bron: Klimateffectatlas): Deze kaart laat globaal zien op welke plekken in het stedelijk gebied neerslag zich kan ophopen (blauw= waterdiepte > 5 cm)

Wateroverlast - Grondwater

In de KNMI '14 klimaatscenario's neemt de neerslag in de winter toe, terwijl de verdamping ongeveer gelijk blijft. Een gevolg daarvan is dat de aanvulling van het grondwater in de winter toeneemt, de grondwaterstand stijgt, kwel (uittredend grondwater) toeneemt en daarmee de kans op overlast groter wordt. Voor gemeente Someren deelgebied 2 is in het noordelijke deel het risico op grondwateroverlast laag omdat de huidige grondwaterstanden laag zijn. Ten zuiden van de kernen Someren-Heide en Someren-Eind neemt het risico toe omdat in de huidige situatie de grondwaterstanden hier al dicht aan maaiveld staan. Hier wordt een stijging van het grondwater verwacht van 5 tot 20 cm. (Bron: Klimaatstresstest).

Het plan maakt meer verharding in het gebied mogelijk. Ter compensatie moet waterberging aangelegd worden. Wanneer dit gebeurt in de vorm van infiltratievoorzieningen, wordt het grondwatersysteem belast. Dit voorkomt verdroging in drogere periode maar kan overlast geven in natte periode. Echter, infiltratievoorzieningen worden vaak niet toegepast in gebieden met hoge grondwaterstanden, omdat hier geen of slechts beperkte mogelijkheden zijn voor infiltratie. Hier zal eerder gekozen worden voor waterberingsvoorzieningen of een vergroting van het watersysteem. Hierdoor wordt ook het extra risico op grondwateroverlast beperkt. Er worden op dit punt dan ook geen grote problemen verwacht.

Droogtestress

Naast nattere perioden en hevigere buiten wordt er ook droogte verwacht. De kans op drogere zomers neemt toe. Dit betekent dat het neerslagtekort in het groeiseizoen toeneemt, de grondwaterstanden in de zomer verder uit kunnen zakken en dit kan leiden tot het verdrogen van vegetatie.

Het plan maakt meer bebouwing mogelijk. Dit heeft geen effect op het neerslagtekort. De grondwaterstanden in de zomer kunnen verder uitzakken wanneer hemelwater niet meer ten goede komt aan grondwateraanvulling. Dit kan doorwerken in verdroging van vegetatie.

2.2.4 Klimaat bestendigheid van het plan

De ontwikkelingen die binnen het plan mogelijk zijn leiden ertoe dat het gebied minder klimaatbestendig wordt. Een verdere bebouwing zorgt voor het versterken van de effecten van klimaatverandering. Daarnaast geldt echter ook dat ontwikkelingen kansen bieden om zaken aan te pakken. Het kan dan gaan om hoe nieuwe bebouwing wordt aangelegd en ingepast, of bestaande situaties kunnen aangepast worden. Denk bijvoorbeeld aan het aanplanten van meer groen om hittestress te beperken wanneer een weg wordt aangepakt. Dit is alleen niet hard als uitgangspunt opgenomen in het plan, maar biedt zeker mogelijkheden. Maar over het geheel genomen, zal het plan leiden tot een lagere klimaatbestendigheid, omdat de verstedelijking/bebouwing toeneemt. Het negatieve effect dat in het planMER is toegekend aan de klimaatbestendigheid van het plan kan dan ook gehandhaafd blijven.

3 Stikstofberekeningen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de bevindingen van de commissie-m.e.r. voor zover die uitgewerkt zijn in paragraaf 2.3 van het toetsingsadvies.

3.1 Uitgangspunten voor de berekeningen

Gevolg gevend aan het advies van de commissie worden de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de berekeningen kritisch tegen het licht gehouden. Getoetst wordt of er gevolgen zijn voor de bevindingen die in het planMER gerapporteerd zijn.

3.1.1 Berekening van de emissies/depositie in de referentie situatie

Zoals in het planMER wordt toegelicht dient rekening te worden gehouden met een referentie vanuit de Wet natuurbescherming en een referentie vanuit de Wet milieubeheer (de autonome ontwikkeling).

Referentie vanuit de Wet natuurbescherming

In paragraaf 4.2.1 van het planMER is weergegeven langs welke route de referentiesituatie vanuit de Wet natuurbescherming is vastgesteld. Het gebiedsmodel, zoals dat is opgebouwd op basis van de recente inventarisatie die door de gemeente is uitgevoerd, heeft laten zien dat er in de huidige situatie sprake is van een emissie van 114.000 kg/jaar. Berekend is dat er vanuit de glastuinbouw ook nog sprake is van een emissie van 171.000 kg/jaar. De bijbehorende berekende depositie is in het planMER weergegeven in de figuren 4.2 en 4.3³.

De referentie voor de passende beoordeling is daarmee volledig en correct weergegeven in het planMER, voor zover dit mogelijk is met een gebiedsmodel, dat gebruik maakt van bepaalde generieke uitgangspunten en aannames die in bijlage 5 van het planMER staan beschreven.

MER-referentie situatie

In paragraaf 4.2.2 van het planMER is weergegeven langs welke route de referentie situatie vanuit de Wet milieubeheer is vastgesteld. Terecht stelt de commissie vast dat de autonome werking van de Verordening Natuurbescherming daarin niet is meegenomen. De verordening stelt eisen aan nieuwe en bestaande stallen wat betreft de te realiseren emissiereductie. Deze eisen gelden voor nieuw te bouwen stallen en voor bestaande stallen die aan het einde zijn van hun economische levensduur⁴. Gezien de nu nog gangbare doorlooptijd van een bestemmingsplan voor het buitengebied van tien jaar is duidelijk dat aan het einde van de planperiode nog niet alle bestaande stallen onder de werking van de Verordening Natuurbescherming zullen vallen. De autonome werking van deze verordening is dus in deze context niet eenduidig te becijferen.

Dat laat onverlet dat de werking van de verordening in Brabant inderdaad een autonome verlaging van de emissies zal bewerkstelligen. De in paragraaf 4.2.2 genoemde 140.000 kg/jaar is een

³ Overigens in is de onderschriften van deze figuren per abuis vermeld dat de emissie/depositie gecorrigeerd zou zijn voor de mei tellingen. Dit is niet het geval zoals ook is aangegeven in het schema van figuur 4.1 uit het planMER.

⁴ Voor een melkveestal geldt hiervoor 20 jaar, voor een kippen/varkensstal geldt 15 jaar.

overschatting van de feitelijke autonome ontwikkeling van de emissies vanuit het gebied. Voor het planMER heeft dit geen inhoudelijke consequenties omdat het spoor vanuit de Wet natuurbescherming verreweg het meest bepalend is voor wat er (on)mogelijk is in het gebied.

3.1.2 Toetsing van de uitvoerbaarheid van het plan alternatief

Zoals de commissie terecht heeft opgemerkt is de emissiefactor van 5,1 voor melkveehouderijen tegenwoordig niet langer toegestaan voor een nieuw te bouwen melkveestal. Alleen onder een bestaande vergunning die destijds is afgegeven op basis van de destijds voorlopige waarde voor een melkveehouderij met een chemisch luchtwassysteem is deze emissiefactor, die nog wel in de Regeling ammoniak en veehouderij genoemd staat, te gebruiken. Dit betekent dat de uitgangspunten die ten grondslag hebben gelegen aan de toetsing van de uitvoerbaarheid van het planalternatief (opgenomen als onderdeel van bijlage 7 van het planMER) niet helemaal correct zijn geweest.

Deze toetsing is opnieuw uitgevoerd, maar nu met een laagst mogelijke e-factor voor dieren in de Rav-categorie A1 van 6 kg NH₃ ammoniak per jaar. De op basis van de Rav mogelijke maximale reductie van de emissies is dus iets lager dan waarvan oorspronkelijk in het planMER is uitgegaan.

Een herziene versie van de uitvoerbaarheidstoets is integraal opgenomen als bijlage bij deze aanvulling op het planMER. Het blijkt dat het aanpassen van de uitgangspunten voor de emissiekentallen geen gevolgen heeft voor de uitvoerbaarheid op bedrijfsniveau.

3.1.3 Gevolgen voor het planMER

De gebruikte waarde voor het berekenen van de referentie emissies

De vraag is of er in paragraaf 4.3 van het planMER de juiste conclusies zijn getrokken met betrekking tot het effect van het worst case alternatief. Bij het berekenen van de gebiedsemissies vanuit het worst case alternatief zijn in het planMER geen aanvullende emissie beperkende maatregelen in acht genomen. De worst case gebiedsemissie van 383.491 kg/jaar die gerapporteerd wordt in paragraaf 4.3 houdt dus geen rekening met de emissiereductie waar in Noord Brabant vanuit gegaan dient te worden. In paragraaf 4.4.4 van het planMER wordt echter een set gebiedsmaatregelen gepresenteerd waaruit de emissie-reducerende werking van de verordening kan worden afgeleid. Berekend is namelijk dat, als de bestaande bouwvlakken volledig worden benut, de gebiedsemissie zal afnemen tot ongeveer 110.000 kg/jaar als op alle agrarische bedrijven een emissie reductie wordt gerealiseerd van 85 % en 54-60 % in de intensieve veehouderij respectievelijk de melkveehouderij. Dit zou een afname betekenen van ongeveer 3,5 % ten opzichte van de huidige gebiedsemissie. Echter, in de planperiode zullen de dierverblijfplaatsen van een substantieel gedeelte van de agrarische bedrijven nog niet oud genoeg zijn om te moeten voldoen aan de reductie eisen van de verordening. Dat betekent dat het voldoende aannemelijk is dat, zonder maatregelen, er bij het realiseren van de maximale mogelijkheden die het plan biedt, er vanuit het plangebied sprake zal zijn van een toename van de depositie ten opzichte van de huidige situatie. Daarmee is aangetoond dat, ondanks dat de

werking van de verordening niet in de uitgevoerde berekeningen betrokken is geweest, de conclusie getrokken in paragraaf 4.3 overeind blijft: een toename van de depositie kan niet worden uitgesloten, dus zonder maatregelen zou er sprake zijn van een significant effect op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden in de directe omgeving.

Uitvoerbaarheid

In de bijlage bij deze aanvulling op het planMER is, op basis van gecorrigeerde uitgangspunten, de uitvoerbaarheid van het plan alternatief gedocumenteerd. De einduitkomst blijft echter gelijk. De tekst van hoofdstuk 8 in het planMER blijft daarom integraal van kracht en hoeft niet te worden aangepast.

3.2 Andere bronnen van stikstof

De commissie adviseert om naast de bronnen van stikstof die al in het planMER aan de orde worden gesteld, ook aandacht te besteden aan de effecten die voort kunnen komen uit mestaanwending, kunstmest, beweiding, overig verkeer en stookinstallaties. De te verwachten omvang vanuit deze bronnen wordt in deze paragraaf in het perspectief geplaatst van (de nauwkeurigheid van) het beschikbare gebiedsmodel. In paragraaf 6.4 en 6.5 worden emissies vanuit beweiden en bemesten nog verder in perspectief geplaatst.

3.2.1 Grondgebonden emissies

Vanuit het agrarisch gebruik van de gronden in het buitengebied kunnen stikstof emissies optreden die voort komen uit het aanwenden van natuurlijke mest en kunstmest. Ook vanuit beweiding komen emissies voort.

De hoeveelheid stikstof die vrij komt uit het gebruik van natuurlijke mest en kunstmest wordt bepaald door de gewassen die worden geteeld en de omvang van het gebruikte areaal. Zoals blijkt uit de tabel met de stikstofgebruiksnormen⁵ wordt aan grasland de hoogte stikstof gift toegediend, te weten 250 kg N/ha/jaar. In het NEMA model dat is ontwikkeld door de WUR⁶ wordt een range aan aanwendingsverliezen aangehouden. De verliezen waar rekening mee wordt gehouden gaan uit van ongeveer 2 - 5 %. Bij een worst case stikstof aanwending van 250 kg/ha voor weiland zijn de grondgebonden emissies dus ongeveer 5 - 12,5 kg N/ha/jaar. Omdat het plangebied ongeveer 1000 hectare groot is zijn de grondgebonden verliezen ongeveer 5.000 - 12.500 kg/jaar.

Echter, de voorgenomen activiteit (i.c. het bestemmingsplan) heeft hoegenaamd geen gevolgen voor de omvang van het voor bemesting beschikbare areaal. Het bevat ook geen mechanisme waardoor er ten gevolge van het plan meer areaal in gebruik genomen zal worden voor weiland (met een relatief hoge stikstofgebruiksnorm). Als er al sprake zou zijn van een gevolg voor het beschikbare areaal dan zou het bestemmingsplan ervoor zorgen dat het areaal afneemt ten

⁵ Tabel 1 behorende bij het Mestbeleid 2019-2021

⁶ Emissies naar lucht uit de landbouw in 2014 - Berekeningen met het model NEMA - WOt-technical report 90

opzichte van het huidig feitelijk gebruik: het opvullen met gebouwen van de nog beschikbare ruimte in de bij recht te gebruiken bouwvlakken.

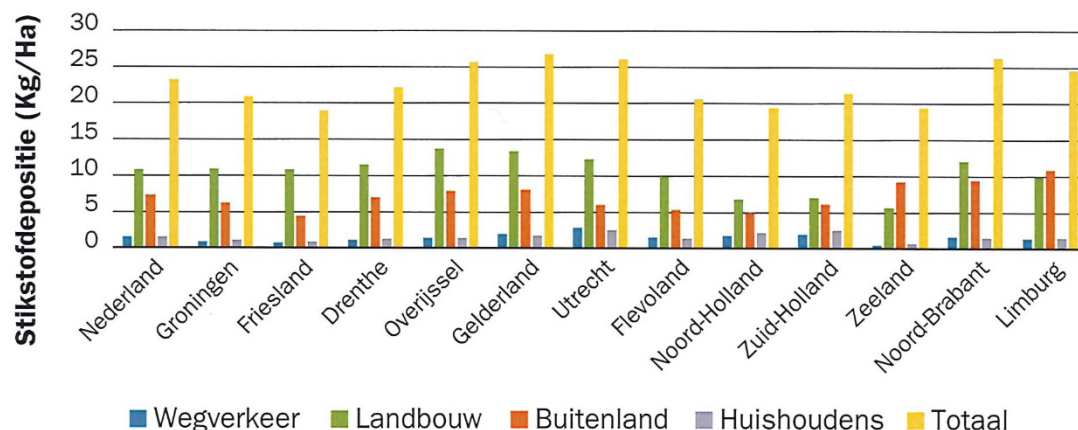
Het beschikbare gebiedsmodel is gebaseerd op standaard uitgangspunten en aannames, en de werkelijke gebiedsemissie wordt dus met een relatief grote onnauwkeurigheidsmarge benaderd. Los van het feit dat het bestemmingsplan geen mechanisme in zich heeft waardoor de omvang van de mestaanwending zou kunnen toenemen is de berekende bijdrage vanuit mestaanwending van een dusdanige orde grote dat deze weg zou vallen in de onzekerheidsmarge van het beschikbare gebiedsmodel. Het toevoegen van deze stikstofbron aan het model zou de nauwkeurigheid van de modelleringen niet aanwijsbaar vergroten.

3.2.2 Overig verkeer

In de TNO Factsheet d.d. oktober 2019 over de emissies en depositie van stikstof in Nederland wordt kort samengevat welke bronnen in welke mate bijdragen aan de depositie in Nederland. TNO rapporteert dat de belangrijkste bijdrage aan de totale depositie wordt veroorzaakt door de landbouw (= 45%). Het Nederlands wegverkeer draagt slechts 6% bij aan de totale depositie.

Er wordt ook ingegaan op mogelijke regionale verschillen. Uit de onderstaande figuur blijkt dat de variabele sectorbijdrage voor landbouw in Noord-Brabant ongeveer 12 kg/ha bedraagt (168 mol/ha). Het wegverkeer in Noord-Brabant draagt ongeveer 2 kg/ha bij (28 mol/ha). Deze door TNO gerapporteerde regionale variabele sectorbijdragen komen redelijk overeen met het landelijke beeld zoals geschetst door TNO.

Variabele sectorbijdragen per provincie

Figuur 3.1 Variabele sectorbijdragen aan de stikstofdepositie (bron: Factsheet emissies en depositie van stikstof in Nederland - oktober 2019)

Bovenstaande geeft weer dat in de huidige situatie de bijdrage aan de depositie vanuit het wegverkeer ongeveer 15 % is ten opzichte van de bijdrage aan de depositie vanuit de landbouw. Het is echter de vraag welke bijdrage de ontwikkelingsmogelijkheden die het plan biedt levert aan de groei van het verkeer. Opgemerkt wordt dat de ontwikkeling van de melkveehouderij zich

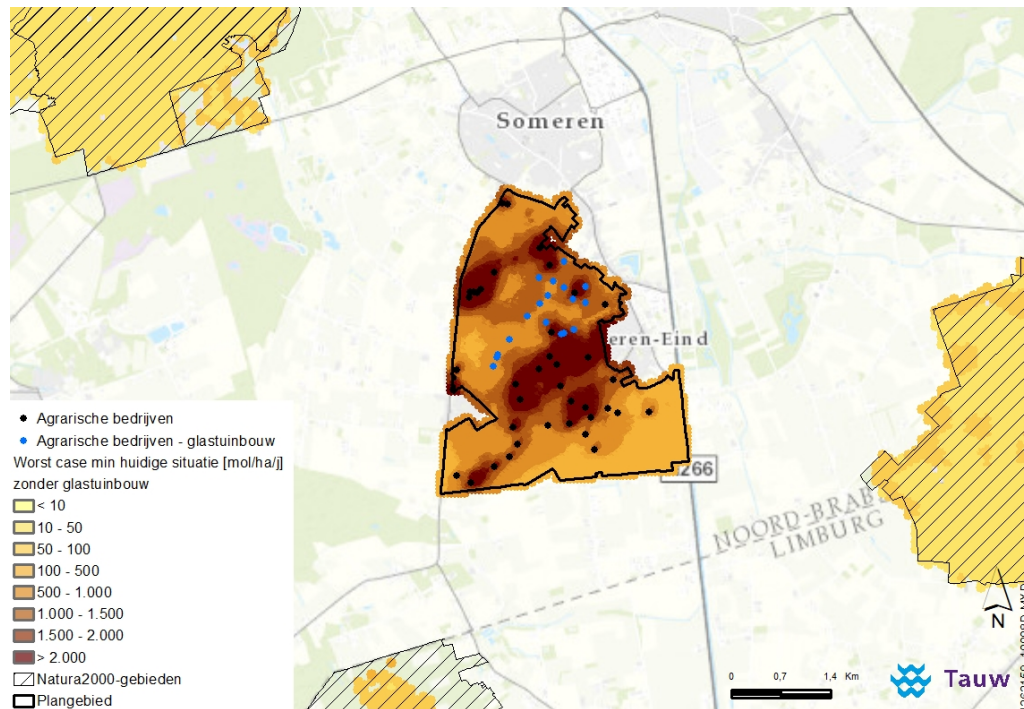
vooral kenmerkt door een steeds verdergaande schaalvergroting. De schaalgrote van de bedrijven neemt toe. Het lijkt daarom aannemelijk dat de aard van de verkeersaantrekkende werking ook gekenmerkt wordt door een steeds toenemende schaalgrote: de emissie per Groot Vee Eenheid (GVE) neemt dan af. Daarnaast geldt dat het in de lijn der verwachting ligt dat de omvang van de varkenshouderij, conform het landelijke beeld van de recent opengestelde “warme sanering” met 7 - 10 % af zal nemen. Ook dit zal per saldo zorgen voor minder verkeer.

Lokaal, ter plaatse van het glastuinbouwgebied zal er mogelijk sprake zijn van een toename van het verkeer.

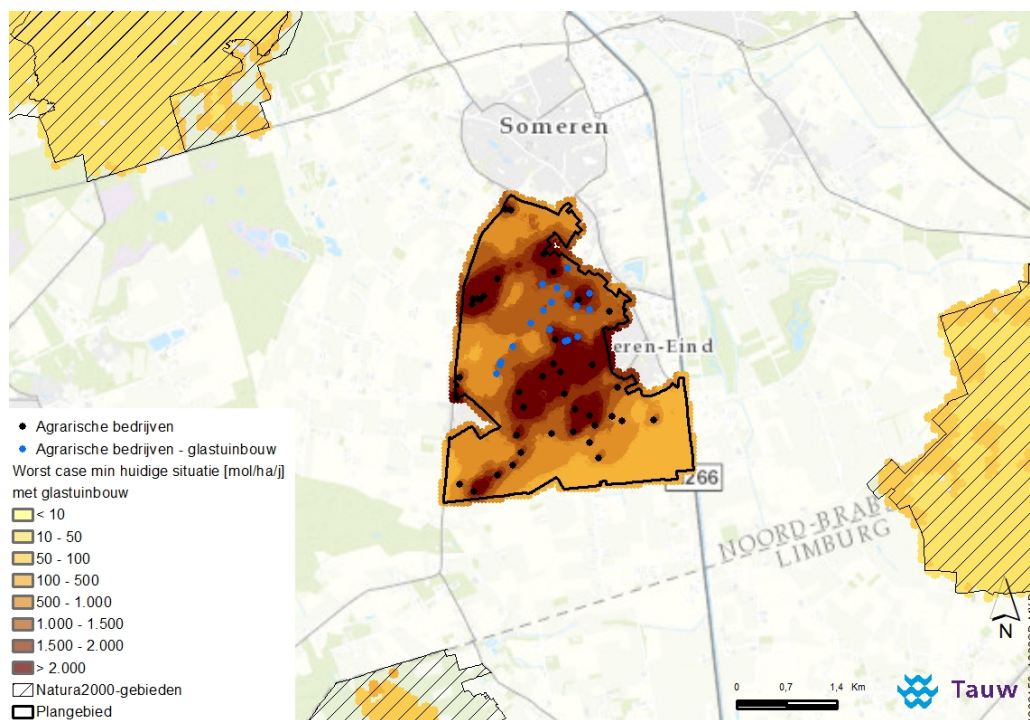
Dus, los van het feit dat het vooralsnog onduidelijk is of het bestemmingsplan wel een mechanisme in zich heeft waardoor de omvang van het lokale verkeer zou kunnen toenemen, is de te verwachten bijdrage vanuit het verkeer van een dusdanige orde grootte dat deze weg zou vallen in de onzekerheidsmarge van het beschikbare gebiedsmodel. Het toevoegen van deze stikstofbron aan het model zou de nauwkeurigheid van de modelleringen niet aanwijsbaar vergroten.

3.2.3 Stookinstallaties

Voor het verwarmen van dierenverblijfplaatsen zijn stookinstallaties van beperkte omvang nodig. De mogelijke groei van het aantal dieren in het plangebied kan zorgen voor een groei van de opgestelde verwarmingscapaciteit. Echter, verreweg de belangrijkste stookinstallaties die in het plangebied in gebruik zijn dienen voor de verwarming van de glastuinbouw. De orde grote van de NO_x-emissies uit deze sector komen overeen met de orde grote van de ammoniakemissies uit de dierenverblijfplaatsen. De lokale bijdrage aan de depositie vanuit de glastuinbouw kan worden afgelezen uit de verschillen tussen figuur 4.5 en 4.6 uit het planMER. Deze worden hieronder weergegeven.

Figuur 4.5 uit het planMER: Verschil van de depositie vanuit het worstcase gebruik van de huidige bouwvlakken ten opzichte van de huidige situatie (dus groei zonder het aanpassen van de emissie-factoren)

Figuur 4.6 uit het planMER Verschil van de depositie vanuit het worstcase gebruik van de huidige bouwvlakken met veehouderij en vanuit het glastuinbouwgebied (na volleige ontwikkeling) ten opzichte van de huidige situatie (dus groei zonder het aanpassen van de emissie-factoren)

Het belangrijkste verschil in de berekende depositie die is toe te rekenen aan de ontwikkeling van de glastuinbouw manifesteert zich in de directe omgeving van de glastuinbouw bedrijven. De omvang van het gebied waar een bijdrage van 1.000 mol/ha/jaar wordt berekend neemt enigszins toe. Verder weg, in de begrensde Natura 2000-gebieden valt het effect van de zeer forse uitbreiding van de glastuinbouw weg in de onzekerheidsmarges van de gehanteerde klassegrenzen. Er is wel sprake van een zekere toename van de depositie in de Natura 2000-gebieden alleen is die niet goed zichtbaar als figuur 4.5 wordt vergeleken met figuur 4.6. De groei van de glastuinbouw heeft dus slechts een gering effect op de depositie ten opzichte van het effect van de groei van de veehouderij. Dat is te verklaren doordat de NO_x-emissies vanuit de stookinstallaties van de glastuinbouw zich heel anders gedragen in de atmosfeer dan de NH₃-emissies uit de dierenverblijfplaatsen⁷.

Gezien het geringe effect op de depositie vanuit een zeer substantiële toename van de glastuinbouw is het niet erg aannemelijk dat de groei van de stookinstallaties in de dierenverblijfplaatsen binnen het plangebied van een dusdanige orde grote zou zijn dat deze uit zal stijgen boven de onzekerheidsmarge van het beschikbare gebiedsmodel. Het toevoegen van deze stikstofbron aan het model zou de nauwkeurigheid van de modelleringen niet aanwijsbaar vergroten.

3.2.4 Gevolgen voor het planMER

De te verwachten effecten vanuit diverse andere stikstofbronnen zijn semi-kwantitatief beschreven. Voor elk van deze bronnen geldt dat, als er al effecten zijn toe te schrijven aan dat wat het bestemmingsplan mogelijk maakt, deze bijdrage naar verwachting zo gering zal zijn dat deze weg zou vallen in de onzekerheidsmarge van het beschikbare gebiedsmodel. Het toevoegen van deze stikstofbronnen aan het model zou de nauwkeurigheid van de modelleringen niet aanwijsbaar vergroten.

3.3 Gevolgen van de PAS-uitspraak van de raad van State

De commissie heeft aanbevelingen geformuleerd die betrekking hebben op de gevolgen van de PAS-uitspraak van de Raad van State. Los daarvan zijn er in het planMER een aantal verwijzingen naar de werking van het PAS opgenomen die sinds 29 mei 2019 niet langer rechtsgeldig zijn. Daarom wordt er in hoofdstuk 6 van deze aanvulling op het planMER specifiek aandacht besteed aan de gevolgen van deze uitspraak voor het planMER. De adviezen van de commissie komen in dat hoofdstuk daarmee ook aan de orde.

⁷ Voor een toelichting op dit mechanisme wordt verwezen naar de factsheet van TNO.

4 Geurhinder en fijnstof

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER de beoordeling van geurhinder en luchtkwaliteit aan te passen. In dit hoofdstuk worden de consequenties van de geldende normen voor de maximale (cumulatieve) geurbelasting en concentratie fijnstof (PM10) inzichtelijk gemaakt.

4.1 Geurhinder

De normstelling voor geurhinder (achtergrondbelasting) die Someren heeft overgenomen vanuit de provinciale verordening zijn omgezet naar OU/m^3 door gebruik te maken van de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij (aanvulling: Bijlagen 6 en 7). De in het buitengebied maximaal toegestane 20 % hinder komt overeen met een cumulatieve geurbelasting van $20 \text{ OU}/\text{m}^3$. De in de bebouwde kom maximaal toegestane 12 % hinder komt overeen met een cumulatieve geurbelasting van $10 \text{ OU}/\text{m}^3$. Gebruik makend van deze grenswaarden is paragraaf 6.9 uit het planMER herschreven. Deze paragraaf 4.1 in de aanvulling op het planMER vervangt integraal paragraaf 6.9 uit het planMER.

4.1.1 Uitgangspunten

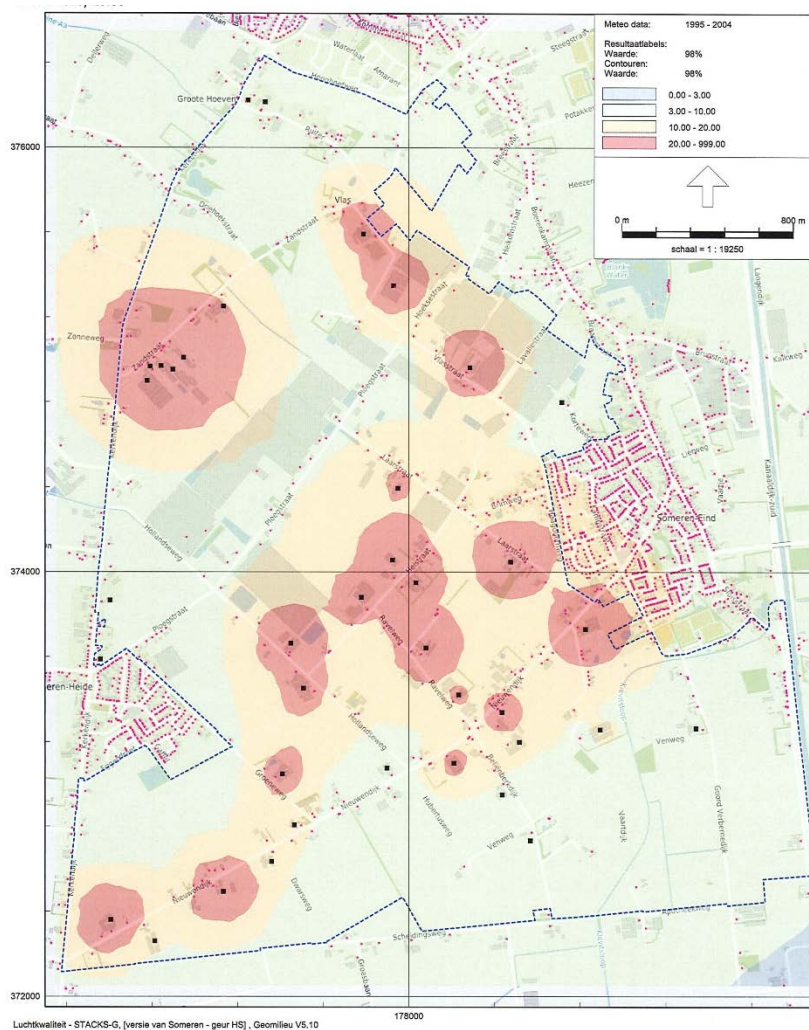
In de geurberekening is uitgegaan van de geur-emissie factoren zoals die zijn vastgelegd op basis van de stalkenmerken in de Rav. Een correctie voor de recente inzichten zoals die door de WUR zijn gerapporteerd waaruit blijkt dat combi-wassers op varkensstallen veel minder goed werken dan waarvan in de formele regeling wordt uitgegaan is niet doorgevoerd. Op een tweetal varkenshouderijen zijn dergelijke systemen operationeel. De geuremissie zal op deze bedrijven iets zijn onderschat. Echter, de resultaten van de warme sanering in de varkenshouderij zijn ook niet meegenomen in het model. Naar verwachting zal 7 - 10 % van de varkenshouders hiervan gebruik maken. Het lijkt redelijk om aan te nemen dat per saldo de totale geur emissie overeenkomt met de uitgangspunten en aannames waarmee de geurberekeningen zijn gevoed.

4.1.2 Huidige situatie en autonome ontwikkelingen

De regelgeving inzake geurhinder van veehouderijen is vastgesteld in de Wet geurhinder en veehouderij (verder Wgv) en is sinds 1 januari 2007 van toepassing. De wet kent diercategorieën waarvoor een geuremissie factor is vastgesteld, zoals vleesvee, varkens, schapen en legkippen. Daarnaast kent de wet diercategorieën, zoals melkrundvee en paarden, waarvoor een vaste afstand geldt tussen het emissiepunt van de stal en een geurgevoelig object, zoals een woonhuis.

De wet geeft de gemeente de mogelijkheid om via een verordening lokaal beleid vast te stellen voor de geurbelasting en de vaste afstanden. Dit om een gewenste ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken. De gemeente Someren heeft een geurverordening vastgesteld voor het buitengebied (inclusief Deelgebied 2), waarbij de maximale waarde voor de geurbelasting van een veehouderij $14 \text{ oue}/\text{m}^3$ betreft. Voor de achtergrondwaarde zijn de door de provincie vastgestelde maximale waarden voor het percentage geur gehinderden in de planregels overgenomen. De vaste afstand tussen een (melk)rundveehouder en een geur gevoelig object is 50 dan wel 100 m, respectievelijk binnen dan wel buiten de bebouwde kom.

In de onderstaande figuur 4.1 is de achtergrondbelasting weergegeven zoals die is berekend met Geomilieu voor de huidige situatie⁸. Deze kaart geeft dus de cumulatie weer van alle veehouderijen zoals die in de huidige situatie operationeel zijn binnen de gemeente, inclusief de bedrijvigheid in een straal van 2 km buiten het plangebied. Duidelijk is dat er in Someren-Eind sprake is van een achtergrond concentratie van meer dan 10 OU/m³. Hier is dus binnen de bebouwde kom in de huidige situatie sprake van meer dan 12 % geurgehinderden. In het buitengebied is op diverse plaatsen sprake van meer dan 20 % geurgehinderden.

Figuur 4.1 Berekende achtergrond geurbelasting in de huidige situatie

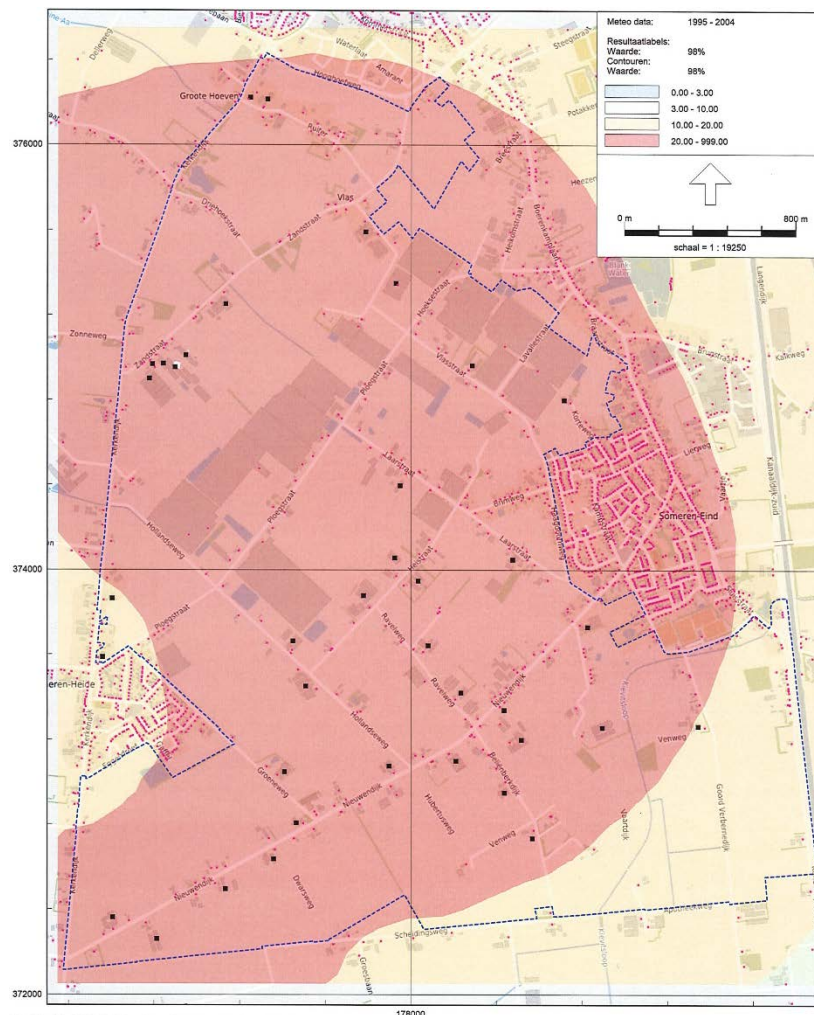
4.1.3 Effecten

Een uitbreiding van een stal conform de geurverordening is buiten de bebouwde kom niet mogelijk op een afstand van 50 respectievelijk 100 m van een geurgevoelig object (zoals een woning). Dit betekent ook dat een bestaande stal die aan vervanging toe is, deze vervanging moet

⁸ Voor de uitgangspunten van de berekeningen wordt verwezen naar bijlage 5 uit het planMER.

plaatsvinden op een afstand van minimaal 50 m. Op termijn zullen daarmee steeds minder dierverblijven op minder dan 50 m afstand staan en zal het aantal knelpunten afnemen. Een uitbreiding van grondgebonden veehouderij in het plangebied zal dus geen knelpunten opleveren ten aanzien van geur. De uitbreiding van bestaande bedrijven zal plaatsvinden buiten de 100 m contour.

Figuur 4.2 laat zien wat het effect zou zijn als alle intensieve veehouderijen in het plangebied volledig gebruik zouden maken van de bouwmogelijkheden die de worst case (met vulgraden van 80 % respectievelijk 50 %) hen biedt. Los van de vraag of dit vanuit de ammoniak-benadering tot significant negatieve effecten in de Natura 2000-gebieden zou leiden.

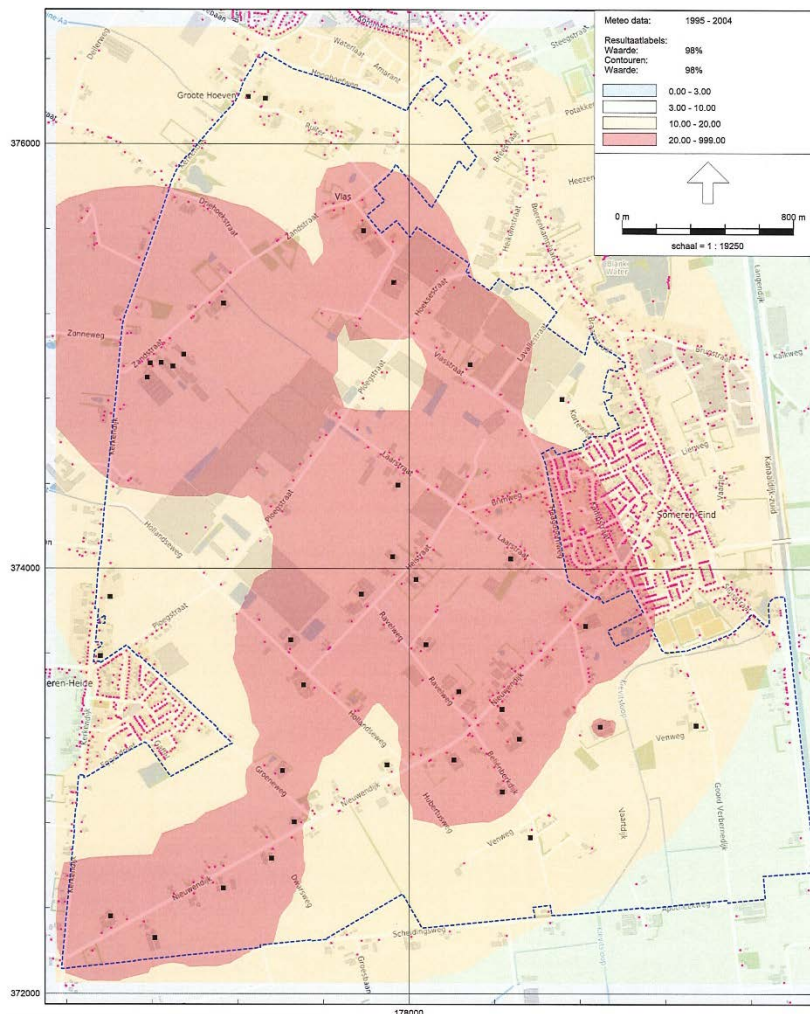

Figuur 4.2: Het effect op de achtergrond geurbelasting ten gevolge van de worst case

Een dergelijke ruimtelijke ontwikkeling zorgt voor een negatief effect door de substantiële toename van de gecumuleerde geurbelasting op de woningen in en rondom het plangebied. In dit scenario zal de geurhinder onacceptabel hoog worden. Binnen de bebouwde kom van Someren zal er dan

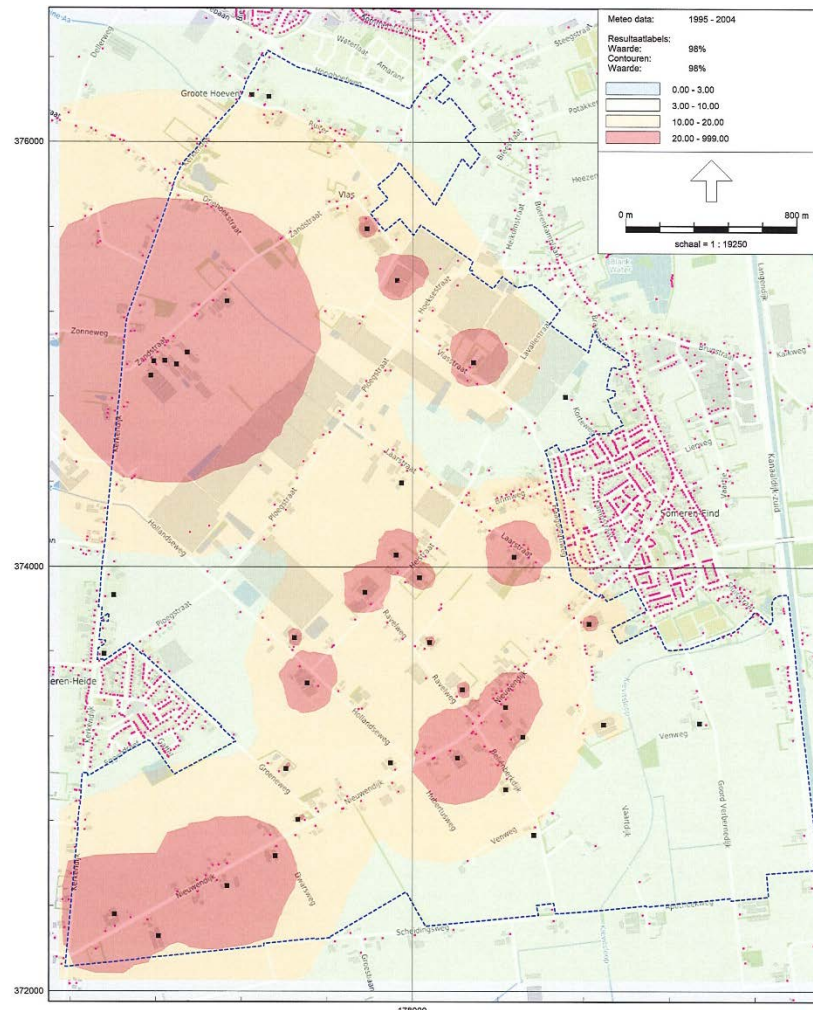
sprake zijn van meer dan 20 % geurgehinderden. Als het scenario zou worden doorgerekend waarin (een deel van) de melkveehouderijen zou omschakelen naar een vorm van intensieve veehouderij, dan zou de geurhinder nog verder toenemen. Los van het feit dat een dergelijke (grootschalige) omschakeling geen reëel scenario is vanuit bedrijfseconomische perspectieven voorkomen de normen uit de planregels een dergelijke ontwikkeling.

Overigens geldt ook dat bij een uitbreiding van elke individuele onderneming het effect op de geurhinder aan sectorale wet- en regelgeving getoetst zal worden. Het scenario dat in figuur 4.2 is weergegeven zal dan ook niet op kunnen treden. Ten eerste is de vulgraad van de bouwvlakken veel hoger (80 % voor intensieve veehouderijen) dan nu de realiteit is. Ten tweede zijn er geur reducerende technieken beschikbaar die de emissies terug kunnen brengen met 85 % en 45 % voor respectievelijk varkens en kippen.

Figuur 4.3 Het effect op de achtergrond geurbelasting ten gevolge van het volbouwen van de bouwvlakken tot een vulgraad van niet meer dan 50 % voor intensieve veehouderijen

In figuur 4.3 is weergegeven wat de geurbelasting zou zijn als niet wordt uitgegaan van een vulling van de bouwvlakken met intensieve veehouderijen van 80 % maar van 50 %. In figuur 4.4 is het rekenresultaat weer gegeven van een scenario waarbij er op gebiedsniveau rekening is gehouden met de inzet van de maximaal mogelijke geur emissie reducerende technieken voor varkens en kippen.

Figuur 4.4: Het effect op de achtergrond geurbelasting bij een vulgraad van 50 % in combinatie met emissiereductie van 85 % dan wel 45 % voor varkens respectievelijk kippen

Door figuur 4.4 te vergelijken met figuur 4.1 wordt duidelijk dat de effecten ten gevolge van het in figuur 4.4 gepresenteerde scenario niet overal op eenzelfde manier zich manifesteren. De inzet van techniek op de bedrijven in de directe omgeving van Someren-Eind heeft daar lokaal een positief effect op de achtergrondwaarde binnen de bebouwde kom. Echter, rondom de bedrijven aan de Zandstraat neemt de achtergrondbelasting in het buitengebied daar ter plaatse juist wel toe. In figuur 4.4 neemt de omvang van het gebied waar er sprake is van meer dan 20 % hinder toe ten opzichte van de huidige situatie (figuur 4.1).

Opgemerkt wordt dat, op basis van het provinciaal beleid dat in het plan is overgenomen, het op perceelniveau bijna niet mogelijk zal zijn dat er in de directe omgeving sprake zal zijn van een toename van de geurhinder. Ook geldt dat het aantal geurbronnen in het buitengebied elk jaar minder wordt door de ontwikkelingen in de sector zoals de door het kabinet recent in gang gezette warme sanering van de varkenssector. Dat betekent dat per saldo het effect op geurhinder als neutraal wordt beoordeeld als rekening wordt gehouden met de werking van de planregels. Wel is duidelijk dat strikte toepassing van de planregels op perceelniveau noodzakelijk is om verdere verslechtering van de gecumuleerde geurbelasting te voorkomen in het buitengebied maar ook binnen de kernen met aaneengesloten woonbebouwing.

4.2 Fijn stof

In het planMER staat in paragraaf 6.8 vermeld dat voor fijn stof de volgende normen gelden:

- Een jaargemiddelde concentratie fijn stof van maximaal $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$
- Een daggemiddelde concentratie fijn stof van $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, die maximaal 35 dagen per jaar mag worden overschreden

Dit behoeft de nuancering dat dit de normen zijn vanuit de Wet luchtkwaliteit. De provincie Noord-Brabant heeft in de verordening een jaargemiddelde waarde van $31,2 \text{ microgram}/\text{m}^3$ opgenomen omdat deze waarde volgens het RIVM overeenkomt met de wettelijke norm van 35 keer overschrijding van de etmaalnorm van $50 \text{ microgram}/\text{m}^3$. De norm van $31,2 \text{ microgram}/\text{m}^3$ heeft de gemeente in de planregels overgenomen.

In de figuren 6.15, 6.16 en 6.17 van het planMER zijn de resultaten van de fijn stof verspreidingsberekeningen gepresenteerd. In deze figuren is de grenswaarde van $31,2 \text{ microgram}/\text{m}^3$ toegepast. Het effect van de in het planMER doorgerekende scenario's is dus al getoetst aan de correcte grenswaarde (vastgelegd in de planregels). De effecten op de luchtkwaliteit zoals die in paragraaf 6.8 van het planMER zijn beschreven behoeven dan ook geen aanvullingen en of aanpassingen.

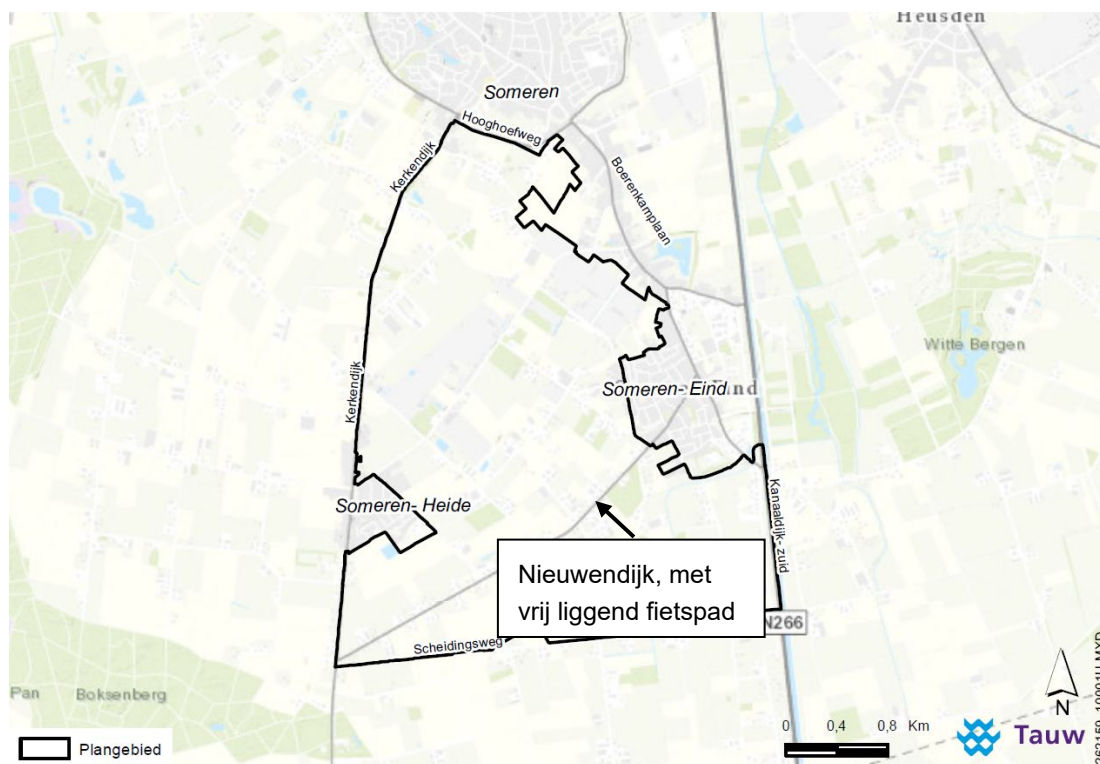
5 Verkeersveiligheid

In aanvulling op het planMER wordt in dit hoofdstuk meer inzicht gegeven in de huidige en toekomstige verkeersveiligheid in het gebied, rekening houdend met de verschillende vormen van verkeer en transport.

5.1 Huidige situatie

De belangrijkste gebiedsontsluitingswegen aan de randen van het plangebied zijn de Kerkendijk en de Kanaaldijk Zuid (N266) (zie figuur 5.1). De Kerkendijk vormt de belangrijkste verbindingsweg tussen Someren-dorp, Someren-Heide en het achterliggende buitengebied. De N266 vormt de regionale verbinding met het doorgaande wegennet.

Binnen het plangebied zijn er voornamelijk kleinschalige erfontsluitingswegen die de onderlinge verbinding vormen tussen gebieden en kleinere kernen binnen de gemeente. De Nieuwendijk heeft een vrij liggend fietspad.

Figuur 5.1 Ontsluiting van het plangebied

Veel van de wegen in het glastuinbouwgebied de Vlasakkers zijn substantieel breder dan de meeste andere wegen in het plangebied. De ontsluiting voor het wegverkeer van en naar de Vlasakkers vindt met name plaats via de aansluiting van de Lavalstraat op de Boerenkamplaan, richting N266.

Figuur 5.2: Ontsluiting van de Vlasakkers via de Lavallestraat richting de Boerkamplaan (bron: Google maps)

Ten opzichte van 20 jaar geleden is er al veel verbeterd in de ontsluiting van het glastuinbouwgebied. Ten tijde van Het Milieueffectrapport Glastuinbouwgebied Vlasakkers (15 augustus 2001) was een deel van de huidige ontsluitingswegen nog onverhard. In de huidige situatie is de breedte van de weg in veel gevallen al wel voldoende berekend op het soort en de intensiteit van het verkeersaanbod. Feit is dat er langs de meeste wegen, ook niet in de Vlasakkers, geen vrij liggende fietspaden zijn aangelegd. Vanwege de aard van het verkeer (relatief lange en brede (vracht) voertuigen en landbouwmachines) kan daardoor de verkeersveiligheid plaatselijk in het geding komen, vooral als het gaat om kwetsbare weggebruikers als fietsers.

5.2 Te verwachten effecten

Zoals in het planMER staat beschreven zal de toename van het aantal verkeersbewegingen als gevolg van de uitbreidingsmogelijkheden van de agrarische bedrijven, die verspreid in Deelgebied 2 van Someren liggen, beperkt zijn. Er wordt niet verwacht dat de beperkte groei tot problemen zal leiden voor de capaciteit van de lokale wegen. Dit geldt met name voor de veehouderij. In de veehouderijsector kan er lokaal wel sprake zijn van een toename (door voortzettende schaalvergroting) maar per saldo zal de verkeersintensiteit naar verwachting slechts in beperkte mate toenemen.

De ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt kunnen echter in het glastuinbouwgebied wel zorgen voor een negatief effect door een toename van het (vracht)verkeer. Als de beschikbare ruimte in het glastuinbouw gebied volledig wordt benut dan lijkt het aannemelijk dat ook het (vracht)verkeer hier substantieel zal toenemen. Vanwege de aard van het verkeer kan daardoor de verkeersveiligheid verder in het geding komen, vooral als het gaat om kwetsbare weggebruikers als fietsers.

Onveilige situaties treden vooral op als de breedte van het wegprofiel te weinig ruimte biedt voor elkaar passerend verkeer. Als er structureel sprake is van een dergelijke onveilige situatie dan laat dit z'n sporen achter in de berm van de weg: deze raken beschadigd en de sporen van zwaar verkeer dat noodgedwongen heeft moeten uitwijken tot in de berm zijn goed zichtbaar. Een dergelijke situatie lijkt aan de orde te zijn geweest op de kruising van de Laarstraat met de Heistraat (zie figuur 5.3).

Figuur 5.3 Gerepareerde wegbermen langs de kruising van de Laarstraat met de Heistraat (bron: google maps)

Als wegbermen structureel beschadigen dan is dit feitelijk een kantelpunt: het repareren van de bermen lost het probleem niet op. Structureel beschadigde wegbermen vragen om structurele aanpassingen aan het wegprofiel om de verkeersveiligheid te vergroten. Dit kan bewerkstelligd worden door verschillende maatregelen zoals:

- Het aanbrengen van snelheidsremmers langs de weg (zie figuur 5.3)
- Het op strategische plaatsen aanleggen van passeerhavens: een lokale verbreding van de weg in de berm
- Een structurele verbreding van het wegprofiel

Bij voldoende aanbod van fietsverkeer kan ook worden overwogen om een vrij liggend fietspad aan te leggen.

6 Gevolgen door het wegvallen van het PAS

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de mogelijke gevolgen voor het planMER door het wegvallen van het PAS door de uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019.

6.1 De verspreidingsberekeningen

In het planMER is, op basis van de inventarisaties zoals die door de gemeente zijn uitgevoerd, een gebiedsmodel gebouwd. In dat gebiedsmodel zijn de kenmerken van de verschillende veehouderijen opgenomen. Het model richt zich met name op de gegevens die van belang zijn voor het vaststellen van de huidige emissie vanuit het gebied. Dit is gedaan op een dusdanige manier dat, op een abstractieniveau passend bij een bestemmingsplan, de data gebruikt kunnen worden om de depositie vanuit het gebied met voldoende nauwkeurigheid vast te kunnen stellen. De bepalende parameters waar rekening mee is gehouden zijn het soort dieren, het aantal dieren, het soort stal en de omvang van het bouwvlak. Detail gegevens over het stalontwerp vallen buiten het gebiedsmodel. Voor berekeningen ten behoeve van een (vergunningaanvraag voor) een individueel bedrijf doen detail-gegevens over het stal ontwerp er wel toe. Maar het onderzoek op gebiedsniveau vindt plaats op een ander abstractieniveau. Daarom volstaat voor een planMER het gebruik van (de voorgangers van) AERIUS2019, ondanks dat daarin nu nog geen rekening wordt gehouden met gebouwinvloeden op korte afstand.

In het planMER is, gebruik makend van het verspreidingsmodel AERIUS, destijds doorgerekend wat de depositie is in de huidige situatie. Vervolgens is, vanuit het in het planMER beschreven worst-case alternatief, vastgesteld wat de toename van de depositie zou kunnen zijn als rekening wordt gehouden met de maximale groei mogelijkheden die er nog zijn binnen de bouwvlakken, zonder de emissie reducerende techniek aan te passen. Berekend is dat de toename van de depositie ongeveer 50 mol/ha/jaar zal zijn. Ook bij een aangepaste set uitgangspunten voor deze berekeningen (zie paragraaf 3.1) zal er sprake zijn van een toename van de depositie.

In het kader van de passende beoordeling is vastgesteld dat een toename van de depositie aanleiding geeft tot significant negatieve effecten. Bij het beoordelen van de status van de in het planMER gepresenteerde rekenresultaten is relevant of er een kans is dat er op basis van een nieuwe berekening andere conclusies getrokken zouden moeten/kunnen worden. Het is een feit dat er in de worst case sprake kan zijn van een substantiële toename van de emissies uit het gebied (zoals onderbouwd in paragraaf 3.1.3). In een hernieuwde berekening, gebruik makend van bijvoorbeeld AERIUS2019, zal een dergelijke toename van de emissies uit het gebied zich zeker weten ook weer vertalen in een toename van de depositie vanuit het plangebied, en dus van een ongewenst en significant effect.

Het opnieuw uitvoeren van de verspreidingsberekeningen zal dus geen ander resultaat opleveren: ook nieuwe berekeningen zullen laten zien dat de maximale mogelijkheden van het plan ongewenste effecten op de depositie tot gevolg zullen hebben. De resultaten zoals die in het planMER zijn gepresenteerd blijven overeind, ook nu het PAS niet langer van kracht is.

6.2 Consequenties op beleidsmatig niveau

In deze paragraaf worden de teksten in het planMER die betrekking hebben op kaderstellend beleid tegen het licht gehouden. Ook de gevolgen voor de manier waarop in het planMER wordt omgegaan met mogelijke (aanvullende) planregels wordt heroverwogen vanuit de nieuwe juridische randvoorwaarden.

6.2.1 Beleidskaders: paragraaf 2.3.1

In paragraaf 2.3.1 van het planMER wordt ingegaan op de landbouw-specifieke beleidskaders die direct en indirect sturend kunnen werken op stikstofemissies en -depositie. Verreweg het grootste deel van deze beleidskaders is nog steeds actueel. Alleen de passage over het PAS is deels achterhaald. Opgemerkt wordt dat het PAS geen directe consequenties had voor bestemmingsplannen. Het wegvallen van het PAS heeft in de context van een bestemmingsplan dan ook slechts beperkte gevolgen. De PAS-maatregelen die gericht zijn op natuurherstel blijven van kracht. Ook de bronmaatregelen blijven bestaan en worden waarschijnlijk zelfs aangescherpt. Met betrekking tot het beleid voor het beoordelen van vergunningaanvragen voor projecten geldt dat dit beleid wordt heroverwogen. Een en ander heeft echter geen gevolgen voor de resultaten zoals die in het planMER zijn gepresenteerd.

6.2.2 Neveneffecten van de voorgestelde gebruiksbeperkingen: paragraaf 4.5.2

In paragraaf 4.5 van het planMER wordt voorgesteld om een voorwaardelijke beperking in het bestemmingsplan op te nemen: wijzigingen en/of uitbreidingen van de dierverblijfplaatsen zijn mogelijk binnen het bestaande bouwvlak, met dien verstande dat het gebruik van de bestaande en nieuwe dierverblijfplaatsen onmogelijk is als er sprake zou zijn van een toename van de emissie/depositie uit het bouwvlak ten opzichte van de referentie situatie. Ook met het wegvallen van het PAS blijft een dergelijke voorwaardelijke beperking een effectieve maatregel om ongewenste effecten te voorkomen.

Met het wegvallen van het PAS is het vooralsnog niet mogelijk om, ook niet binnen strikte randvoorwaarden, de emissies vanuit de bedrijfsvoering te doen toenemen.

Geconstateerd wordt dat een generieke gebruiksregel die tot doel heeft te voorkomen dat er sprake is van een toename van emissie/depositie, vanuit de ruimtelijke ordening gelijkwaardige randvoorwaarden oplegt aan de ondernemers in het plangebied als waarvan nu (na het wegvallen van het PAS) sprake is vanuit de sectorale natuurwetgeving.

6.2.3 Mogelijkheden om af te wijken van de generieke gebruiksregel: par 4.5.3

De uitspraak 201201041/1/R4 van 1 juni 2016 (in zake het bestemmingsplan Weststellingwerf) biedt in ieder geval één mogelijkheid om af te wijken van de gebruiksregel zoals die is beschreven in paragraaf 4.5.1. Deze door de Raad van State aangehaalde mogelijkheid om een uitzondering te maken op de gebruiksregel wordt gevormd door al die bouwvlakken waarvoor op de datum dat

het bestemmingsplan definitief wordt vastgesteld geldt dat er een onherroepelijke Wnb-vergunning is afgegeven⁹.

Verdergaande mogelijkheden om af te kunnen wijken van de generieke gebruiksregel zijn, na de uitspraak van 29 mei 2019, voornamelijk niet langer aan de orde. Het (vergunningen)beleid dat in samenspraak tussen het ministerie en de provincies wordt ontwikkeld richt zich op het structureren van de mogelijkheden die salderen biedt aan het realiseren van projecten zonder dat er (per saldo) sprake is van een toename van de depositie. Dat betekent dat als er straks voldoende duidelijkheid ontstaat over het beleid voor de vergunningverlening, een afgegeven vergunning naar verwachting zal voldoen aan de randvoorwaarden die gelden bij het toepassen van de generieke gebruiksregel. Afwijken van de gebruiksregel is dan niet langer aan de orde.

Dit betekent dat de regeling zoals die destijds in het planMER is beschreven in stand kan blijven. De uitspraak van 29 mei 2019 verandert hier niets aan. De samenvatting van de resultaten van het stikstofonderzoek (zoals beschreven in paragraaf 4.6 van het planMER) hoeven dus niet te worden aangepast.

6.3 Heroverweging van de haalbaarheid van het plan-scenario

In hoofdstuk 8 (en bijlage 7) van het planMER wordt de uitvoerbaarheid van het plan-scenario per bedrijf onderzocht. Voor de uitvoerbaarheid wordt per bedrijf in meer detail gekeken naar de interne salderingscapaciteit. Omdat de werking van sommige luchtwassers in twijfel is getrokken wordt in deze paragraaf de haalbaarheid van het plan opnieuw tegen het licht gehouden.

6.3.1 Recente inzichten in de te verwachten reinigingsrendementen van combi-wassers

In Rapport 1082 van Wageningen Livestock Research (maart 2018) staat beschreven dat, met uitzondering van combi-wassers, verreweg de meeste emissie reducerende maatregelen die in de Rav staan beschreven de veronderstelde reinigende werking voor ammoniak ook waar kunnen maken. Voor ammoniakverwijdering in combi-wassers is voor de in werking zijnde installaties een reinigingsrendement gemeten van 59 %, ten opzichte van het verwachte Rav-percentages van 85 %. Dit betekent dat het verwijderingsniveau meer dan een kwart lager was dan het verwachte prestatieniveau volgens de Rav-normering.

6.3.2 Gevolgen voor de haalbaarheid in deelgebied 2

In bijlage 7 van het planMER is de haalbaarheid van het plan-scenario onderbouwd op bedrijfsniveau. Deze bijlage is aangepast voor emissiereductie in de diercategorie melkvee A1 (zie paragraaf 3.1.3). Deze aanpassing heeft echter geen gevolgen voor de haalbaarheid op bedrijfsniveau.

Onderzocht is ook of de boven beschreven bevindingen met betrekking tot de te verwachten reinigingsrendementen voor combi-wassers gevolgen zouden kunnen hebben voor de haalbaarheid van het plan-scenario in deelgebied 2. Vastgesteld is dat de Rav op een tweetal

⁹ Voor de randvoorwaarden waaraan deze beschikking dient te voldoen wordt verwezen naar de uitspraak van 1 juni 2016 in het algemeen, en naar paragraaf 49.9 van deze uitspraak in het bijzonder.

varkenshouderijen combi-wassers voorziet in de dierenverblijfplaatsen zoals die in het onderhavige plangebied voorkomen. Echter, een naar boven bijgestelde emissie vanuit de desbetreffende varkensstallen doen niets af aan de uitvoerbaarheid van het plan alternatief op deze bedrijven.

Het is dan ook niet nodig om de haalbaarheid aan te passen ten opzichte van de haalbaarheid zoals die in het planMER is weergegeven.

6.4 Beweiden in het planMER

Door de Raad van State is op 29 mei 2019 vastgesteld dat er geen rechtsgeldige reden is om voor het beweiden van vee een vrijstelling te verlenen van de vergunningplicht. Is het daarom noodzakelijk om in een planMER voor een buitengebied zoals dat van Someren de effecten van beweiden bij het onderzoek te betrekken, en zo ja, heeft dat gevolgen voor de uitkomsten van het in het planMER gepresenteerde onderzoek.

Sinds beweiden na 29 mei 2019 niet langer is vrijgesteld van de vergunningplicht hoort het effect van de emissies vanuit de weidegang nu ook bij de mogelijke effecten die op kunnen treden vanuit een agrarisch buitengebied. In het planMER voor Someren deelgebied 2 is hier niet expliciet op in gegaan. In het gebiedsmodel is in alle gevallen uitgegaan van de emissies die horen bij het 100 % op stal houden van het rundvee. In de WUR publicatie *PASsend beweiden* van oktober 2016 is vastgesteld dat, als alle melk- en kalfkoeien minimaal 720 uur per kalenderjaar geweid worden, er sprake is van een ammoniakemissiereductie van 5 %. In het gebiedsmodel is geen differentiatie aangebracht voor het wel/niet beweiden van rundvee.

Zowel bij de berekening van de referentie situatie, als bij de berekening van de worst case, is uit gegaan van het gedurende 100 % van de tijd op stal houden van het rundvee. De absolute gebiedsemissie is daarom in beide gevallen een overschatting van de werkelijke situatie waarin het rundvee wel een deel van de tijd in het weiland staat. Het effect van het worst case alternatief op de depositie is vervolgens bepaald door beide alternatieven van elkaar af te trekken. Als de differentiatie voor beweiding wel aangebracht zou zijn, dan zou dat geen gevolgen hebben gehad voor de resultaten van het onderzoek zoals die in het planMER zijn gepresenteerd. Het worst case scenario betekent immers altijd een behoorlijke toename van stikstof ten opzichte van de referentie situatie ook al zouden beide gecorrigeerd worden voor beweiding.

6.5 Bemesten in het planMER

Door de Raad van State is ook op 29 mei 2019 vastgesteld dat er geen rechtsgeldige reden is om voor het bemesten van gronden een vrijstelling te verlenen van de vergunningplicht. Is het daarom noodzakelijk om in een planMER voor een buitengebied zoals dat van Someren de effecten van bemesten bij het onderzoek te betrekken.

Eerder¹⁰ heeft de Raad van State vastgesteld dat het bemesten van gronden niet onlosmakelijk samenhangt met de exploitatie, oprichting en uitbreiding van een agrarisch bedrijf. Het uitrijden van mest is namelijk niet noodzakelijk voor de afvoer van mest van een agrarisch bedrijf, omdat er alternatieven zijn zoals de verwerking ervan op een andere locatie dan de gronden van het bedrijf.

Het uitrijden van mest is op zich zelf wel een vergunningsplichtige activiteit maar staat dus los van het in gebruik hebben van dierenverblijfplaatsen in het buitengebied, waar het planMER over gaat. Overigens geldt dat het toepassen van moderne mest injectie technieken de ammoniak verliezen aan de atmosfeer heeft terug gebracht van 74 % naar 2 %¹¹. Dat betekent als het effect van bemesten wel zou zijn onderzocht, dan zou dat slechts marginale gevolgen hebben gehad voor de resultaten van het onderzoek zoals die in het planMER zijn gepresenteerd, los van het feit dat een effect van bemesten zich niet goed met planregels laat ondervangen.

¹⁰ ABRvS 17 mei 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1260

¹¹ Emissies naar lucht uit de landbouw, 1990-2013; WOt-technical report 46

7 Conclusies

Op basis van het toetsingsadvies dat op 17 december 2019 is uitgebracht over het planMER in het kader van het bestemmingsplan buitengebied voor deelgebied 2 van de gemeente Someren van 17 mei 2019, is het MER aangevuld. Daarbij is rekening gehouden met de aspecten die de Commissie m.e.r. heeft benoemd in haar advies.

In deze rapportage is op beschrijvende wijze, en daar waar nodig gekwantificeerd onderbouwd, ingegaan op de door de commissie geïdentificeerde aspecten waarover in het MER onvoldoende informatie bevatte om een weloverwogen besluit over het bestemmingsplan te kunnen nemen.

Ook is in deze aanvulling ingegaan op de consequenties van de uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 over het Programma Aanpak Stikstof.

Op basis van deze aanvullingen luidt de conclusie dat de bevindingen zoals die in het MER zijn gedocumenteerd vrijwel volledig in stand blijven. Door het planMER van 17 mei 2019 te lezen in samenhang met deze rapportage zijn de bevindingen die betrekking hebben op waterhuishouding, klimaatadaptatie, de stikstof- geur en fijn stofberekeningen en de verkeersveiligheid in het buitengebied wel beter onderbouwd.

Met betrekking tot de haalbaarheid van het plan-scenario geldt ook dat de conclusies van het planMER overeind kunnen blijven. Ook de mogelijkheden om in de planregels af te kunnen wijken van de generieke gebruiksbeperking¹² zijn na de uitspraak van 29 mei 2019 overeind gebleven: als er op het moment van het vaststellen van het plan sprake is van een vergunning Wnb die voldoet aan de criteria beschreven in de uitspraak van 1 juni 2016 in zake het bestemmingsplan voor Weststellingwerf geldt de gebruiksbeperking niet.

Alleen de effectbeoordeling voor de verkeersveiligheid in de Vlasakkers is in het MER ten onrechte als neutraal beoordeeld. In deze aanvulling op het planMER is aangetoond dat de mogelijke verkeersaantrekkende werking vanuit dat deel van het plangebied tot een verslechtering van de verkeersveiligheid kan leiden.

¹² Op basis van deze planregel wordt voorkomen dat de emissie/depositie van stikstof op de kwalificerende habitats en leefgebieden toe neemt.

Bijlage 1

Uitvoerbaarheid van het plan alternatief

Toetsing op perceel niveau van de uitvoerbaarheid van het plan alternatief – gevolgd door de toetsing van de maximaal mogelijke emissiereductietechniek												
dierverblijfplaatsen		Huidige situatie			plan-alternatief			primaire bedrijfsbeoordeling	secundaire toetsing van de haalbaarheid op basis van meest vergaande emissie reductie uit Rav			
ID	RAV	Aantal	e-factor	Emissie	Aantal	e-factor	Emissie		minimaal mogelijke E-factor	emissie per gesaneerde stal	bedrijfs emissie na sanering	uiteindelijke oordeel
1	A 1.8	174	11,800	2053	220	6,000	1319	bedrijfsemmissie neemt af				uitvoerbaar
1	A 1.100	26	13,000	338	72	6,000	431					
1	A 3.100	140	4,400	616	209	4,400	918					
2	A 1.100	150	13,000	1950	201	6,000	1204	bedrijfsemmissie neemt toe	6	1204	2596	niet uitvoerbaar
2	A 3.100	38	4,400	167	114	4,400	501		4,4	501		
2	K 1.100	3	5,000	15	79	5,000	395		5	395		
2	A 3.100	37	4,400	163	113	4,400	497		4,4	497		
3	A 3.100	50	4,400	220	607	4,400	2669	bedrijfsemmissie neemt toe	4,4	2669	2669	niet uitvoerbaar
4	D 1.1.10	772	0,210	162	986	0,032	31	bedrijfsemmissie neemt af				uitvoerbaar
4	D 1.2.11	60	2,500	150	274	0,375	103					
4	D 1.3.7	248	1,300	322	462	0,195	90					
4	D 2.100	2	5,500	11	50	0,825	41					
4	D 1.2.11	50	2,500	125	264	0,375	99					
4	D 1.3.7	112	1,300	146	326	0,195	64					
4	D 1.1.10	960	0,210	202	1174	0,032	37					
4	D 3.2.9	100	0,900	90	582	0,135	79					
4	D 1.1.14	700	0,030	21	914	0,008	7					
4	D 1.3.100	22	4,200	92	236	0,630	149					
5	D 1.2.100	98	8,300	813	948	1,245	1180	bedrijfsemmissie neemt toe	0,12	114	384	uitvoerbaar
5	D 1.1.100	1300	0,690	897	2150	0,104	223		0,0075	16		
5	D 3.100	17	3,000	51	1930	0,450	868		0,05	96		
5	D 1.3.101	298	4,200	1252	1148	0,630	723		0,09	103		
5	D 2.100	3	5,500	17	194	0,825	160		0,28	54		

Toetsing op perceel niveau van de uitvoerbaarheid van het plan alternatief – gevolgd door de toetsing van de maximaal mogelijke emissiereductietechniek												
dierverblijfplaatsen		Huidige situatie			plan-alternatief			primaire bedrijfsbeoordeling	secundaire toetsing van de haalbaarheid op basis van meest vergaande emissie reductie uit Rav			
ID	RAV	Aantal	e-factor	Emissie	Aantal	e-factor	Emissie		minimaal mogelijke E-factor	emissie per gesaneerde stal	bedrijfs emissie na sanering	uiteindelijke oordeel
6	D 3.2.12	1560	1,200	1872	7723	0,180	1390	bedrijfsemissie neemt toe	0,05	386	3142	niet uitvoerbaar
6	A 3.100	10	4,400	44	626	4,400	2756		4,4	2756		
7	A 2.100	109	4,100	447	155	4,100	638	bedrijfsemissie neemt toe	4,1	638	3106	uitvoerbaar
7	A 3.100	181	4,400	796	297	4,400	1308		4,4	1308		
7	A 6.100	46	5,300	244	92	5,300	490		5,3	490		
7	A 4.100	22	3,500	77	668	0,525	351		0,095	63		
7	B 1.100	25	0,700	18	800	0,700	560		0,7	560		
7	E 5.10	54800	0,035	1918	80629	0,005	423		0,0004	32		
7	E 5.14	10415	0,035	365	36244	0,005	190		0,0004	14		
8	D 3.100	481	3,000	1443	867	0,450	390	bedrijfsemissie neemt af				uitvoerbaar
8	D 3.2.1	392	4,500	1764	778	0,675	525					
8	D 1.1.100	278	0,690	192	450	0,104	47					
8	D 1.3.12.4	164	0,630	103	336	0,095	32					
8	D 2.4.4	1	1,245	1	40	0,280	11					
8	D 3.2.15.4	910	0,675	614	1296	0,068	87					
8	D 1.1.15.4	840	0,150	126	1012	0,015	15					
9	A 2.100	10	4,100	41	184	4,100	753	bedrijfsemissie neemt af				uitvoerbaar
9	E 4.4.1	18600	0,250	4650	51998	0,038	1950					
9	E 4.100	6600	0,580	3828	39998	0,087	3480					
10	A 1.100	48	13,000	624	230	6,000	1378	bedrijfsemissie neemt toe	6	1378	2722	niet uitvoerbaar
10	A 3.100	33	4,400	145	306	4,400	1344		4,4	1344		
11	A 1.100	45	13,000	585	242	6,000	1451	bedrijfsemissie neemt toe	6	1451	2860	niet uitvoerbaar
11	A 3.100	25	4,400	110	320	4,400	1409		4,4	1409		

Toetsing op perceel niveau van de uitvoerbaarheid van het plan alternatief – gevolgd door de toetsing van de maximaal mogelijke emissiereductietechniek												
dierverblijfplaatsen		Huidige situatie			plan-alternatief			primaire bedrijfsbeoordeling	secundaire toetsing van de haalbaarheid op basis van meest vergaande emissie reductie uit Rav			
ID	RAV	Aantal	e-factor	Emissie	Aantal	e-factor	Emissie		minimaal mogelijke E-factor	emissie per gesaneerde stal	bedrijfs emissie na sanering	uiteindelijke oordeel
12	A 2.100	25	4,100	103	65	4,100	266	bedrijfsemissie neemt toe	4,1	266	1624	niet uitvoerbaar
12	A 3.100	39	4,400	172	139	4,400	610		4,4	610		
12	K 1.100	50	5,000	250	150	5,000	748		5	748		
13	D 3.1	485	4,500	2183	2836	0,675	1914	bedrijfsemissie neemt toe	0,05	142	1713	uitvoerbaar
13	D 3.1	152	4,500	684	2503	0,675	1690		0,05	125		
13	A 3.100	8	4,400	35	243	4,400	1070		4,4	1070		
13	D 3.2.7.1.1	1380	1,000	1380	3731	0,150	560		0,05	187		
13	C 1.1.1	1000	0,640	1000	1000	0,190	190		0,19	190		
14	D 3.2.8	800	0,900	720	2000	0,135	270	bedrijfsemissie neemt toe	0,05	100	2416	uitvoerbaar
14	A 1.100	107	13,000	1391	215	6,000	1292		6	1292		
14	A 3.100	70	4,400	308	233	4,400	1024		4,4	1024		
15	A 4.100	1245	3,500	4358	4056	0,525	2130	bedrijfsemissie neemt toe	0,095	385	5783	niet uitvoerbaar
15	K 1.100	11	5,000	55	517	5,000	2585		5	2585		
15	A 3.100	133	4,400	585	639	4,400	2812		4,4	2812		
16	B 1.100	10	0,700	7	2672	0,700	1870	bedrijfsemissie neemt toe	0,7	1870	1929	uitvoerbaar
16	E 5.14	57480	0,035	2012	146218	0,005	768		0,0004	58		
17	C 1.100	576	1,900	1094	576	0,285	164	bedrijfsemissie neemt af				uitvoerbaar
18	A 3.100	98	4,400	431	313	4,400	1378	bedrijfsemissie neemt toe	4,4	1378	2228	niet uitvoerbaar
18	A 7.100	51	6,200	316	137	6,200	850		6,2	850		
19	A 4.100	30	3,500	105	289	0,525	152	bedrijfsemissie neemt toe	0,095	27	1817	niet uitvoerbaar
19	A 6.100	60	5,300	318	79	5,300	417		5,3	417		
19	A 7.100	15	6,200	93	34	6,200	209		6,2	209		

Toetsing op perceel niveau van de uitvoerbaarheid van het plan alternatief – gevolgd door de toetsing van de maximaal mogelijke emissiereductietechniek												
dierverblijfplaatsen		Huidige situatie			plan-alternatief			primaire bedrijfsbeoordeling	secundaire toetsing van de haalbaarheid op basis van meest vergaande emissie reductie uit Rav			
ID	RAV	Aantal	e-factor	Emissie	Aantal	e-factor	Emissie		minimaal mogelijke E-factor	emissie per gesaneerde stal	bedrijfs emissie na sanering	uiteindelijke oordeel
19	A 3.100	40	4,400	176	87	4,400	381		4,4	381		
19	A 2.100	6	4,100	25	25	4,100	101		4,1	101		
19	B 1.100	65	0,700	46	376	0,700	263		0,7	263		
19	K 1.100	5	5,000	25	52	5,000	258		5	258		
19	K 3.100	5	3,100	16	52	3,100	160		3,1	160		
20	A 1.100	44	13,000	572	236	6,000	1416	bedrijfsemissie neemt toe	6	1416	2898	niet uitvoerbaar
20	A 3.100	49	4,400	216	337	4,400	1483		4,4	1483		
21	A 4.100	1140	3,500	3990	5060	0,525	2656	bedrijfsemissie neemt toe	0,095	481	4024	niet uitvoerbaar
21	K 1.100	3	5,000	15	709	5,000	3543		5	3543		
22	A 1.100	20	13,000	260	98	6,000	588	bedrijfsemissie neemt toe	6	588	2948	niet uitvoerbaar
22	A 1.5	140	11,800	1652	218	5,100	1112		6	1308		
22	A 3.100	122	4,400	537	239	4,400	1052		4,4	1052		
23	A 2.100	4	4,100	16	89	4,100	364	bedrijfsemissie neemt af				uitvoerbaar
23	A 3.100	3	4,400	13	215	4,400	946					
23	K 1.100	1	5,000	5	213	5,000	1065					
23	E 3.100	37400	0,250	9350	53713	0,038	2014					
24	D 3.2.9	123	0,900	111	566	0,135	76	bedrijfsemissie neemt af				uitvoerbaar
24	D 3.2.9	936	0,900	842	1379	0,135	186					
24	D 1.1.10	2268	0,210	476	2465	0,032	78					
24	D 1.2.11	144	2,500	360	341	0,375	128					
24	D 1.3.7	480	1,300	624	677	0,195	132					
24	D 2.2	2	1,700	3	46	0,280	13					
25	A 1.100	60	13,000	780	224	6,000	1344	bedrijfsemissie neemt toe	6	1344	2469	niet uitvoerbaar

Toetsing op perceel niveau van de uitvoerbaarheid van het plan alternatief – gevolgd door de toetsing van de maximaal mogelijke emissiereductietechniek												
dierverblijfplaatsen		Huidige situatie			plan-alternatief			primaire bedrijfsbeoordeling	secundaire toetsing van de haalbaarheid op basis van meest vergaande emissie reductie uit Rav			
ID	RAV	Aantal	e-factor	Emissie	Aantal	e-factor	Emissie		minimaal mogelijke E-factor	emissie per gesaneerde stal	bedrijfs emissie na sanering	uiteindelijke oordeel
25	A 3.100	10	4,400	44	256	4,400	1126		4,4	1126		
26	K 1.100	8	5,000	40	150	5,000	752	bedrijfsemissie neemt toe	5	752	1512	niet uitvoerbaar
26	K 2.100	6	2,100	13	148	2,100	312		2,1	312		
26	K 3.100	2	3,100	6	144	3,100	448		3,1	448		
27	E 3.1	20000	0,025	500	63822	0,004	281	bedrijfsemissie neemt af				uitvoerbaar
28	D 3.2.14	2400	0,150	360	3012	0,050	151	bedrijfsemissie neemt af				uitvoerbaar
28	D 3.2.15.4	1200	0,675	810	1812	0,068	122					
29	A 3.100	57	4,400	251	708	4,400	3115	bedrijfsemissie neemt toe	4,4	3115	3115	niet uitvoerbaar
30	E 4.4.3	10000	0,435	4350	20350	0,065	1328	bedrijfsemissie neemt af				uitvoerbaar
30	D 1.3.101	142	4,200	596	740	0,630	466					
30	D 2.100	6	5,500	33	141	0,825	116					
30	D 1.2.100	12	8,300	100	610	1,245	759					
30	D 1.1.100	1240	0,690	856	1838	0,104	190					
30	D 3.100	105	3,000	315	1450	0,450	653					
30	E 4.4.1	12600	0,250	3150	22950	0,038	861					
31	E 5.14	116600	0,035	4081	278578	0,005	1463	bedrijfsemissie neemt af				uitvoerbaar
32	D 3.100	50	3,000	150	574	0,450	258	bedrijfsemissie neemt af				uitvoerbaar
32	D 3.2.7.2.1	25	1,500	38	549	0,225	123					
32	E 4.100	5500	0,580	3190	9529	0,087	829					
32	D 1.3.10	270	2,600	702	503	0,390	196					
32	D 1.1.100	360	0,690	248	593	0,104	61					
32	D 1.1.12.3	960	0,180	173	1193	0,027	32					

Toetsing op perceel niveau van de uitvoerbaarheid van het plan alternatief – gevolgd door de toetsing van de maximaal mogelijke emissiereductietechniek												
dierverblijfplaatsen		Huidige situatie			plan-alternatief			primaire bedrijfsbeoordeling	secundaire toetsing van de haalbaarheid op basis van meest vergaande emissie reductie uit Rav			
ID	RAV	Aantal	e-factor	Emissie	Aantal	e-factor	Emissie		minimaal mogelijke E-factor	emissie per gesaneerde stal	bedrijfs emissie na sanering	uiteindelijke oordeel
32	D 1.2.14	96	2,900	278	329	0,435	143					
32	D 2.100	5	5,500	28	57	0,825	47					
32	D 1.3.1	36	2,400	86	269	0,360	97					
33	A 1.100	304	13,000	3952	434	6,000	2605	bedrijfsemissie neemt af				uitvoerbaar
33	A 3.100	156	4,400	686	351	4,400	1545					
33	A 7.100	1	6,200	6	79	6,200	490					
34	A 4.100	990	3,500	3465	6093	0,525	3199	bedrijfsemissie neemt af				uitvoerbaar
35	A 4.100	1990	3,500	6965	5525	0,525	2901	bedrijfsemissie neemt af				uitvoerbaar
35	B 1.100	674	0,700	472	4916	0,700	3441					
36	A 4.100	800	3,500	2800	5546	0,525	2912	bedrijfsemissie neemt toe	0,095	527	527	uitvoerbaar
37	B 1.100	49	0,700	34	4063	0,700	2844	bedrijfsemissie neemt toe	0,7	2844	2844	niet uitvoerbaar
38	E 3.3	57554	0,114	6561	93480	0,017	1599	bedrijfsemissie neemt af				uitvoerbaar
38	E 3.8	24446	0,077	1882	60372	0,012	697					